

Цыфхэм яфитыныгъэхэр къыдалъытэнхэу къафигъэпытагъ

Тыгуасэ АР-м и Лысьхъэу
Тхьаклушынэ Аслъан Теуцожь район
администрацием ипашцэу Хъачма-
мыкъо Азэматрэ предпринимателэу
мы районым шылажъэхэрэм ащыц-
хэмрэ ригъэблэгъагъэх. Зэлуклэгъум
хэлэжьагъ АР-м и Премьер-мини-
стрэу Къумпыл Мурат.

Теуцожь районыр зэпызычырэ автомобиль гогоу «М 4 — Дон» зыфигорэм пэлуль чыгу лаххэр, поселкэу Лъэустенхьаблэ кыщегъэжыагъэу кьуаджур Тыгъургьой кэсэу, зыфэгъэзгъэштхэмкIэ зэмызэгъыныгъэхэр цылэ хьугъэх. Чыгу гектар 14-м ехьум шэплэхэр, шахлэхэр, нэмыкIэу цыфхэм яфэлэ-фашлэхэр зыгъэцэкIэрэ объект зэфэшхьафхэр кьащызэлэузыхыгъэ предпринимательхэмрэ кьэралыгъо мыл-

кум игъэлорышлэнклэ Федеральнэ агентствэм ичлпылэ Гъэлорышлаллэрэ зегурымылохэрэр. Ары республикэм и Лышьхъэ зыгъэгумэклэу лъэныкъуитурпи къызкыргыгъэблэгъагъэр. Постэуми яеплпыклэхэм ар ядэлугъ, Гъэлорышлаллэм ипашэу Медведева Нэфсэт упчлэхэр фигъэзагъэх. Ащ лолхэр къызтэзыгъэуцохэу зыгуыгу къышлыгъэхэм республикэм и Лышьхъэ зыдыримыгъэштэгъабэ къахэкълыгъ.

— Мы чыгу *лахьэм* къащызлаухыгъэ *шхалэхэм*, *хьаклэхэм*, *гъастыныпхъэ* игъэхьолэ *станциихэм*, *нэмыкыбгъу* цыфхэм *яфэлэ-фашлэхэр* зыцагъэа-*клэхэрэм* *лоф* ащызышлэрэ *цыфхэм* *яфитыныгъэхэри* къыдэплъытэнхэ *фае*, — *къылуаг* ащ *пхъахэ*. — *Хабзэр* уукьонэу ащ *кыкырэп*. *лоухэр* зытэт шып-

кър къралыгъо мылькум фэгъзэгъа
агентствэм ипашэ лъыжъгъаэсыныш,
зыми изэрар кыхэмык/эу зэхэфыгъа
зэрэхъуштым ыуж шыуитынэу шытыгъ,
ары шыуилофш/эн шъхъалэр.

Предпринимательхэм ялпыкыхэри хэзыгэ имылэу кыралотыкыгэх, пстэури пчыагэхэмклэ, тхылъ зэфэшхьафхэмклэ кыаушыхатыжыгь. Ахэм мыл-кушхо зыхалхьэгэ бизнесыр зэрээз-тезыштым имызакьоу, нэбгырэ 300-м ехумэ лошлалэ ямылэу кызыэрэнэ-штхэми кыкылагэхтхыгь.

АР-м и Лпышхъэ лъэныкъуитуми
зядэлухэм ыуж мы юфым фэгъеззэгъэ
пстэуми нахь загъэпсынкIэныш, охъ-
табэ тырамыгъашIу ар зехафынэу
джыри зэ пхъашэу къафигъэпытагъ.
ХЪУТ Нэфсэт.

**Къэзыгъэзэжы-
гъэхэм я Мафэ
ехъулэу**

Тильепкэзгыоу зихэгзэгү кызыгъзэзжыгъэхэм я Мафэ я 15-у хэдгъэунэфыкышт. 1998-рэ илъэсым ышлхъэлум и 1-м бэу зэхэтэу адыгэхэр Косовэ кыккыжьи Адыгеим кэккыжыгъагъэх. Ащ кыщегъэжыагъэу а мафэр кызыгъзэзжыгъэхэм я Мафэу тиреспубликэ шыагъэунэфыкы.

Мы мэфэклым ехуэлэу тыгъасэ Адыгэ Республикэм лъапкъ лофхэмклэ, тэкыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэгъ-къэгъухэм адырлэ зэпхыныгъэхэмклэ ыкыи къыбар жугъэм иамалхэмклэ и Комитет зэлулэгъу зехищэгъагъ. Ащ кы- рагъэблэгъагъэх къэкложыгъэхэр шылэ- ныгъэм хэгъэгъозэгъэнхэм дэлэжьэрэ къэралыгъо кыулыкъухэм, ведомствэ зэфэшъафхэм япашэхэр, ярыкхлэхэр, къызэгъгээжыгъухэм ащышхэр.

лофтхъабзэр къызэлуыхыгъ ыкӀи зэрищэгъ ыпшъэкӀэ зыцӀэ къетӀогъэ комитетым итхъаматэу Шъхьэлэхьы Аскэр.

Зэлүлэгүүм кыычыгушылагэх културэмклэ министрэу Күүлэ Мыхьамэт, Урысыем коцын лофхэмклэ ифедеральнэ куулыкчу иотделэу АР-м шылэм ипачэу Андэррэкэ Айдэмвр, гэсэнэгэмрэ шлэныгэмрэкэ министрэу Хуаажэ Аминэт, Мыекьопэ районым ипачэу Евгений Ковалевыр, чыплэ зыгэлэорышлэжыным икулыкхухэм лоф адэшлэгэнымыклэ АР-м и Комитет итхаматэ игуадзэу Долэ Долэт. Зэлүлэгүүр шлагэу шылэр кызышалуатэрэм фэмыдэу, шуагэ кызыритыштым тегэпсыхьягэу зэхащагэ, улчлалэмэ яджэуапхэр кьеклоплагэхэм мыш щагэтыг.

СИХЪУ Гошнагъу.

Зэвлэхыхэрэм ахагъэхъон фае

Юфшлэныр къэухъумэгъэ-
нымкIэ къулыкъухэм азыфагу
щызэхашэгъэ комиссием зэ-
хэсыгъо тыгъуасэ илагъ.

Икыгыз ильэсым юшлэныр
кьэухьумэзгэным ыльэныкьоклэ
шлагэу шылэр, мэку-мэчым,
кьыдэгьэкыжбыным апыл
хьызмэтшлэлэхэм ащылажьэхэ-
рэм яюшлэлэпэ чыплэхэм ячы-
нэгонччагыэ зэрэллапылэ-
щтыгэхэм, клэлэчыклүхэм зы-
щагьэсэфсырэ ыкли япсауныгэ
зыщагьэпытэрэ чыплэхэм ма-
шор цынэгончэнымклэ язы-
тет, нэмыклхэми зэхэсыгьом
шатугылажьэх.

лофшэнэвр шынэгьончэу зэхэжэгэнымкIэ зерахьэрэ лофыгьохэм ямыльтыгьэу, Урысыем ичлпIэ зэфэшыхьафхэм афэдэу Адгьегими лэньыкIэ зырызхэм атегьэпсыхьагьэу лажьэрэ хьызмэтшланлэхэм ащышхэм лофшэнэвр зеращызэхэжэгэм уигьэрэзэнэу шитэп. Мыильэсым икыхьагьум ехьулэу кьыдэгьэкIыжьыным, псэолъшыным, транспортым ыкIи зэпхыныгьэхэм альэныкьокIэ лажьэхэрэм япроцент 15-м

ехүмэ кьэбзэныгъэм ишапхъ-хэр зыщызэрамышьхэрэ чыплэхэм лоф ашашлэ. Урысыер зыпштэкклэ, фэдэ лофшланлэ лүтхэм япчъагъэ процент 31-м нахьыб. Лофшлэныр щынэгъончъэу зэхэщэгъэным пае зерахьэрэ лофыгъохэм яшлуагъэкклэ лофшланлэхэм шьобж ащитешагъэ зыщыхуэр хьугъэ-шлагъэхэм япчъагъэ хахьорэп. Икыгъэ илъэсым изэфэхьысыжьхэмклэ, нэбгырэ 68-мэ лофуэ ашлэрэм шьобж-хэр хахыгъэх, зы нэбгырэм идун-най ыхьожьыгъ. 2011-рэ илъэ-сым егъэпшагъэмэ, шьобж зы-тешагъэ хьугъэхэм япчъагъэ хэ-хьуагъэп. Ушхьагъухэр земы-хьоклэу кьэнэжыч — ялофы-шлэхэм щынэгъончъэным ишап-хъэхэр зерагъэцаклэхэрэм па-щэхэр лъыплъэхэрэп. Мы лофыгъор зэхэфыгъэным ыкы лофшлэныр щынэгъончъэнымклэ шапхъэхэр амыукъонхэм апае гъэцэкклэкло хабзэмрэ чыплэ зыгъэорышлэжыплэхэмрэ яп-хыгъэ кьулычхуэм лофшлэныр зеращызэхэщагъэр зэфэхьысы-жыныу пшъэрыл афашыгъ.

Мэкъу-мэщым ылъэныкъокIэ

лажыхээрэм янахыбэм ялоф-
шэлпэ чыплэхэм языхт унгъ-
рэзэнэм пэчыжъ — зэрэлэ-
жыхээрэ техникэм кыпыкырэ
жыы шлоир, сапэр зылуашэх,
щыфэ-гъэстыныпхэхэм, чыгъэ-
шлухэм алэ ахэлъ, ягъэ къякы,
лпъшэу мэлшых. Фэдэ лоф-
шаклэ зылэ Адыгейм кыща-
пыхагъэр нэбгырэ 8465-рэ (про-
цент 75,3-рэ). Мы пчъагъэм щы-
щэу 1832-р (процент 16,3-р) —
бзыльфыхгэх.

Щефаклохэм яфитыныгъэхэм-
рэ цыфхэм ягупсэфыныгъэрэкӕ
къулыкъум Адыгеймкӕ и Гъа-
lorышлалӕ зэрэцалытӕрэмкӕ,
мӕкъу-мэцым шылагъӕхэрэм
ялофшӕн нахъ цынӕгончъу зэ-
хӕцӕгъӕным пае зэшлохыгъэн фа-
ехэм ашыщых апкышшӕл зи-
ягъ къеклышт пкыгыгъохэм алӕ
зэрӕхӕл уахътӕр гъӕмӕклӕгъ-
ныр, япсауныгъӕ зераухъмӕшт
пкыгыгъохӕр ӕлӕкӕгъӕхъгъӕнхӕр,
игъом гъӕшхӕгъӕнхӕр, медици-
нӕ фӕло-фашӕхӕр афызӕшлохы-
гъӕнхӕр. Мы зӕгстӕмӕ язӕшлохын
мӕкъу-мӕц хъызмӕтшлалӕхэм
япӕхӕхэм пшӕрыл фашлагыг.
(Тикорр.).

Полисыжхэмкi уаштэцт

Тийээшлэ учреждениехэм нэгэ цыфэу яуалэхэрэр гүмэкыгьоу зэрихьылэхэрэм ащыш шокл зимыэ медицинэ страховани- ем иполис иплалэ имыкыгьоу пыгыгн зэрэфери. Ари гүмэкь- гьохэм зыклахэтлытэрэр умы- шлахэу, улымыплэзэ, ащ ипл- лэ икыгьоу шьтмэ, поликли- никэхэм ащышхэм сымаджэр аш- тэным бырсырыбэ кьызэрэпа- гьэкьырэр ары.

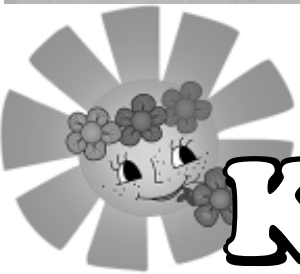
Тигъзэти мызэу, мытлоу игу-
гъу кыыщитшыгъ охътэ благъэ-
хэм шокл зимылэ медицинэ
страхованием иполисхэр збл-
лахъунхуэ, пластиковэ е элек-
троннэ картэхуэ ахэр ашышхтхуэ
зэрэрахъухъэрэм, ащ зэрэффе-
жъэштхэм. Ари тіэкълү цыфхэр
зэтэзылажъэхэрэм шыц — сьд
пае джы зблэлпхъуэ ыуж уитын
шлэхуэ нэмклі полисхэр къа-
тыхуэ рагъэжъэштмэ?

Мы Юфыгъом фэгъэхьыгъэу шлокӀ зимыӀэ медицинэ страхованиемкӀэ АР-м и ЧыплӀэ фонд ипашӀэу Хьагъэудж Мариет джэ-

уагүу кыытыжыгыгэм кыызэрэ-
шиорэмкIэ, 2011-рэ ильэсым
ищылэ мазэ и 1-м нэс цыфхэм
кьаратыгыэ медицинэ страхо-
ванием иполисхэм кIуачIэ яI
ахэр полис зыкIхэмкIэ, тыдэки
щызэфэдэхэмкIэ (пластиковэ е
электроннэ картэхуэ шыгыэ-
хэмкIэ) ззблахуфэхэ. Адыгэ
Республикхэм электроннэ поли-
схэм щатеханхуэ щытыгопышэ,
полисыжыуэ цыфхэм алыгыхэр
ззблахуэхэ фае полис зыкI-
хэмкIэ (зэфэдэу тыдэки щара-
тыхэрэмкIэ) е электроннэ кар-
тэхэмкIэ. Ахэр шIокI имылэу
зыщыззблэхуыгэнхэ фаемкIэ
охтэ гьэнэфагыэ кьагьэуцурэп.

Мыш дэжымм Хяагэудж Марет кышыхигэщыг полисыклэу страховой медицине организациер е узыщыпсэурэ чыплэр зэблэхугэ зыхуклэ клэу калыкхынар зымыхыкалгэр, тьдэрэ чыплэ клуачлэ шызилэр зымылэхэм, полисыжхэр джыри зылыгхэм ыпклэ хэмыльэу медицинэ лэпылэгэу аратыны ифитынгэ зэрялэр кызэрэнэжыырэр.

ЖАКІЭМЫКЪО Аминэт.

Клэлэцлыклухэм агу режьи

Клэлэцлыклухэм мы зыгъэпсэфыплэр лъэшэу агу режьи, дэгъоу зэтэгъэпсыхьагъ. Дахэ, къабзэ, къэгъагъэхэмклэ гъэкларэкагъэ, джэгуплэ зэфэшъхьафэу илэхэр жьау чыплэхэм ащагъэуцугъэх. Пкъыгъоу шагум дэтыр эклэ гүфэбэныгъэ хэлъэу къызэрэхыхьагъэр гъуащэрэп. Шагум узыдахьэклэ, пшысэ горэм ухэфагъэм фэд, мультфильмхэм, пшысэхэм ахэт персонажхэр статуеткэ шыгъэхэу дэтых, пхъэм хэшлыкыгъэ унэ цыклухэмклэ ыкли нэмыкхэмклэ гъэкларэкагъэ. Унэу зыщыпсэхэрэри зэтэгъэпсыхьагъэх, шахпэр анахь кафе дэгъум фэдэу зэлухыгъ.

Зыгъэпсэфыплэ лупэм тызылохьэм, мэкъэмэ чэфэу къыдэлукырэр зэхэхыгъ. Клэлэцлыклухэм зарядкэ ашлэу тытефагъ. Мыщ зыщызыгъэпсэфыхэрэр къызеклоллагъэхэр мэфэ заулэ нахь мыхъугъэми, зы унагъо фэдэу зэдэлужьхэу, зэгурьлоньгъэшхо азыфагу дэлъ.

Пчэдыжышхэм ыуж бэ темышлэу джыри зэ къызэрэугъоижыгъэх, экскурсиеу шъхьадж зыдэклоштыр къаралагъ. Купкунэу гошыгъэхэу ахэр гъогу теыхагъэх.

— Зы мафэ къыхэкырэлп экскурсие тымышэхэу, — ело зыгъэпсэфыплэм ипащэу Татьяна Нихотинам. — Непэ зэ экскурсием узымыкклэ, мафэр пклэнчэу клуагъэу тилагерыклэ тэлъытэ. Адыгеим чыплэ да-

кложмэ, лофтхьабзэу мэфитлум шызэхашэхэрэм сахэнышт, синьбджэгъухэм сырамыгъусэу экскурсие клощтых. Хьау, сэджыри лоф ладжи сил, сыкъэкложыштэп, — ылуи, пшъэшъэжьиер клэгъожьи.

Ащ игушылэхэмклэ къэпшлэнэу щыт мы лагерым зыщызыгъэпсэфыхэрэм яухэтэ гъэшлэгъонэу зэрэцагъагъэрэр зэщыхэу е зыми фэмыгъэзагъэхэу ахэр зэрэдэмысхэр.

Отряд пэпчъ шъхьагырыт тлурьтл хэт. Клэлэцлыклухэм лоф адэзышлэштхэр ежъ-ежьи-рэу агъэхьазырых, семинархэр ренэу афызэхашэх. Ады-

мыгъупшэжьиэнэу, илофшлэн гъэшлэгъонэу зэришлыштым ар зэрэпылпыр къылуагъ. Спортыр шлу аригъэлъэгъунэу, фэцагъэ хьунхэу клэлэцлыклухэр егъасэх. Сэнэхьатэу зыфеджэрэмклэ лагерым лоф зэрэцишлэрэм ишлогъэшхо къаклоу елътэ.

— «Горнэм» къеклолэгъэ ныбжьыклухэм лъэныкъуишкыкы лоф адэтэшлэ. Зеклоном, патриотизм, диным афэгъэхьыгъэ лофтхьаб-

зэхэр, зэнэкьокъухэр афызэхэтэхэх. Зипсаныгъэ зэщыкыогъэ сабийхэм мафэ къэс ящыкыгъэ фэлэ-фашлэхэр медицинэм илофышлэхэм мыщ щарагъэгъоты. Непэ тфэ пклэ хэмылэу агъашхэх.

— Тилофшлэн зэрэзэхатщэрэр агу рихъэу илээс пчэагъэ хьугъэу зисабийхэр къэзыщэхэрэ ны-тыхэр ахэтых, — къелуатэ Т. Нихотинам. — Типчэхэр эклэми афызэлухыгъэх. Сабийхэр лагерым къызащэхэклэ, ахэр зыщышхэштхэр, — зыщычыештхэр, зыщыджэгущтхэр ятэгъэлъэгъу. Мэфэклэ зэхэхэу тшыхэрэм къятэгъэблагъэх. Зигъот мэклэ унагъохэм, унэгъо лужьухэм къарыкыгъэхэри, къыныгъо ифэгъэ сабийхэри бэу ахэтых. Ахэм тыналэ зэрэтэдгъэтыштымрэ тишуагъэ зэрдэгъэклэштымрэ тапыл.

Шапхъэу щылэхэм адиштэу зыгъэпсэфыплэм лоф ешлэ. Лыгерым видеокамерэ 13 дэт. Къэрэгъулитлумэ чэчи мафи лоф ашлэ, ащ нэмыклэу полицием илофышлэу япхыгъэр рэхьатныгъэ мыщ дэлыным пыл.

Шлуагъэ къызыпыкырэ лофтхьабзэу мыщ шызэхашэхэрэм анэмыклэу Адыгеим икылыкыу зэфэшъхьафхэм ялыкылохэм гушылэгъу афэхьух, къэгъэлъэгъон гъэшлэгъонхэр къафашых.

Гъогу темыхьэхэзэ гушылэгъу тызыфэхьугъэ шъэожьыхэми пшъэшъэжьиыхэми къыталагъ

языгъэпсэфыгъо уахэтэ гъэшлэгъонэу зэрэклэрэр. Илээс зэкылыкылохэм лагерым зэлъыпытэу къэклауагъэу бэ ахэтыр. Мыекъуапэ къыкыгъэ Аульэ Мерэм ыныбжь илээсипшл зыхьугъэм къыщегъэжъагъэу мыщ къэкло (джы ыныбжьыр илээс 15 фэдиз).

— Сиятлонэрэ унэу лагерь сэлъытэ — ело ащ. — Гъэмафэр къысфэмыгъэсыжъэу сежэ. Мыщ мэфэ 21-у шызгъагъэр сыгу къенэжьи, ныбджэгъухэр бэу сэшых. Пчыхъэ къэс лофтхьабзэу зэфэшъхьафэу тфызэхашэхэрэм сигуапэу сахэлажъэ.

Саша Медведевар Москва къыкыгъэхэм ащыщ. Ащ къызэрэтилуагъэмклэ, мыщ ятлонэрэу къэкло. Гъэшлэгъонэу бэ щызэхихьэрэри, шилэгъурэри. Адыгеим ичылплэ дахэхэр игуапэу къепллыхьэх. Шэн-хабзэу адыгэхэм ахэлхэр шлогъэшлэгъонэу зэрегъашлэх.

— Сэ экскурсие сыкылоныр сыдигъуи сиклэсагъэп, — къытелэ Игнат Широковым. — Ау мы лагерым сыкызыклэрэм къыщегъэжъагъэу сшлогъэшлэгъоны хьугъэ. Чыплэу тыздащэрэ пэпчъ тарихъэу пылпыр къытфалуатэзэ тыкыращэкы. Ишлу дэдэу зэрагъашхэхэрэри клэлэм къыхигъэщыгъ.

ПИАТЫКЪО Анет.

Сурэтхэр. Ишъынэ Аслъан тырихыгъэх.

Мыекъопэ районым ит къутырэу Каменноостскэм дэт зыгъэпсэфыплэу «Горная» зыфилорэм мы мафэхэм тыщылагъ. Апэрэ ыкли ятлонэрэ клэлэеджэкло купхэм языгъэпсэфыгъо чэзыу аухыгъэу яцэнэрэр мы мафэхэм рагъэжъагъ.

хэу илэхэр къятэгъэклухьэх, тарихъэу апылпыр къафэтэлуатэ. Хабзэ зэрэхьугъэу, республикэм ирайонхэм ыкли икьалэхэм къарыкыгъэ клэлэеджаклохэу къаглохэрэм анэмыклэу нэбгыри 100 фэдизыр Москва ыкли Нефтеюганскэ къарыкыгъэх. Ахэм бысым дэгъу тызэрафэхьуштым тыпыл. Шэн-хабзэу тилэхэм нэлуасэ афэтэшых, чыплэ дахэхэр ятэгъэлъэгъух.

Лагерым ипащэ тыдэгущылэзэ, Мыекъуапэ къыкыгъэ пшъэшъэжьиым ятэ игъусэу къытэклоллагъ. Ар иунагъо исхэм афэзэщыгъэу, клэжьиэнэу фаеу къылуагъ. Шапхъэм тетэу мэфитлуклэ ипшъэшъэжьи е къатлупцынэу лъэлүтхьапэр ятэ етхыфэ адрэр чэфынчъэ къэхьугъ.

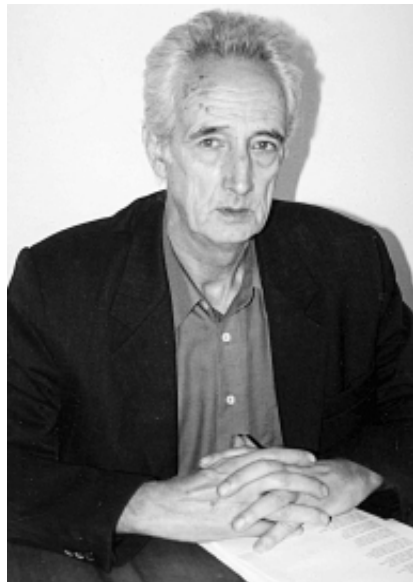
— Унэм сы-

гэ къэралыгъо университетым зэзэгъыныгъэ дашыгъэу студентхэр семинарэу зэхашэхэрэм къакуаллэх. Бэрэ къыхэкы ныбжьыкылу мыщ зыщызыгъэпсэфыштыгъэхэр шъхьагырытэу къэкложьыхэу.

Зыгъэпсэфыплэм ипащэ шъхьагырытхэм ялофшлэн лъэшэу егъэразэ. Сергей Кучеровым зэпымыоу илээситфэ лагерым лоф щиллагъ. Бэмышлэу къулыкыу къыкыжьиыгъ. Сабийхэм зэрафэзэщыгъэм нахь хэмылэу лофшлэныр мыщ щыпидзэжьиыгъ.

АКЪУ-м истудентхэм клэлэцлыклухэм ясэнэушчыгъэ къызцагъэлъэгъон альэкышт лофтхьабзэхэр зэхашэ. Физкультурэмклэ ыкли дзюдомклэ факультетым щеджэрэ студентхэм зэхашэрэ спортывнэ зэнэкьокъухэр пшъэшъэжьиыхэми шъэожьыхэми лъэшэу агу режьиых. Мы факультетым щеджэу, анахь инхэм яшъхьагырытэу Цымболенко Сергей гушылэгъу тызыфэхьум, иотряд хэт клэлэцлыклухэм яухэтэ гъэшлэгъонэу, шлуагъэ къыхьэу зэрэзэхихьэрэм тыщигъэгъозагъ. Уахэтэу мыщ щагъагъэрэр ащы-

Къуаджэм хьак/эхэр ИХЪОИГЪЭХ

**Зэляашлэрэ тхаклоу, усаклоу,
драматургэу, Адэгэ Республикэм и
Къэралыгъо шлұхъафтын илауреатэу
Къуекъо Налбый ыныбжь илъэс 75-рэ
зэрэхъурэм фэгъэхьыгъэ зэхэхъашхо
Теуцожь районым ит къуаджэу
Къунчыкъохъаблэ шылагъ.**

Адыгэ Республикэм лъэпкь культурэмкIэ и Гупчэ кIэщакIо зыфэхьугъэ пчыхьэзэхыхьэр КъуекIо Налбый кызысыхьугъэ, зыщапугъэ, зыщеджэгъэ икIоджэ гупсэу КъунчыкIохьабл бэмышIэу шызэхашэгъагъ. ЦIыгъ зэхыхьэр культурэм и Унэу псэуплэ гупчэм итым шыкIуагъ.

Мафэр фэбэшхуагьэми, клу-
бым ишагу дэт чыгышхохэм
тыдэкли кьагьэжъауш, чыиэ
таг, цыфыхэм гүмэкI чымылэ
спорт лoфтхэбэз зэфэшъхaф-
хэм яплых. Чылэм зэкIэ дэ-
сыр кыдакыгьэм фэд, хва-
клэхэри бэдэд. Къарыкыгьэх
ахэр Мыекъуапэ, Краснодар,
Теуцожь ыки Тэхутэмьыкоэ
районхэм арыт чылагьохэм. Зэ-
клэри Къуекъо Налбый итвор-
чествэ зикIэсэ закIэх, дэгьоу
зышIэщтыгьэхэ цыфых, лoф
дэзышлагьэх, иныбджэгьух.

Тысыпнэхэр хьоеу тыдэкли
щызэпэлутхэш, ахэм атесхэу
спорт зэнэбокьухэм кьеклола-
гьэхэр яплых. Анахыбэр зы-
дэщылэр Теужоь районым
икьорджэ зэфшыхьафхэм кьа-
рыкыгыэ самбист ныбжьыклэхэр
зыщызэбэныхэрэр ары. Адыклэ
чьыг жьаум шахмат щызэдэ-
шлэх. А спорт лъэпкьыр зикла-
сэхэми а лъэныком загьэ-
загь. Клубым Кьукьо Нал-
бий щылэныгыэ гьогоу кьыкы-
гьэм, итворчествэ афэгьэхыгыэ
кьэгьэлъэгьонэу щызэхашагьэри
лъэшэу гьэклэрэклагьэ. Ащи
цыфыбэ щызэблэкы, итхыль-
хэм нэлүасэ зафашы, сурэт-
хэм яплых.

Зэхахьэр
рагьяжьэ

Игъо къэсышъ, Къуекъо Нал-
бий итворчествэ фэгъэхьыгъэ
зэхыхэр зэрэрагъажьхэрэр мик-
рофонимкӀэ къызалокӀэ, зэкӀлэр
клубым чӀэхьэх. ЧыплӀэ нӀкл
имылъжэу пчӀэ блыпкъхэм
цӀыфхэр къагоуцох. Сценэм
хьарыф дахэхэмкӀэ тетхагъ
пчыхьзэхыхэм ыцӀэ: «Псэр
зыгьӀлапӀлэрэр илъэуж псалъ».
Ащ ыцӀэгъкӀэ Къуекъом ису-
рӀти зэрэпылъагъэр тӀӀыэгъу.
ТиджабгъукӀэ экраным къыща-
гъӀылагъо журналистым иупчӀэ-
хэм Налбий джэуап зэрари-
тжыгъагъэр.

— Шьюимафэ шу, ныбджэгу
ыкйи хьэклэ лъапэхэр! — зэ
хэхьэр кызызэуихызэ ипэуб-
лэ псалэ кыщиуагъ куль-
турэм и Унэу Нэшукьуае дэ-
тэмы ихудрукэу Клык! Мирэ.
— Адыгэ Республикэм иску-
ствэхэмкэ изаслэжнэ [о-

фышэшхоу, Адыеим и Къэралыгъо шухафтын илауреатэу, Урысые Федерацием итхаклохэм я Союз хэтыгъэу Къуеко Налбый псаоу кытхэтыгъэмэ, ыныбжь мыгъэ илхэс 75-рэ хуштыгъэ. А хуыгъэ-шлагъэр ары нэпэ зэклэмы залым тыкъезыщэнлагъэр.

Ащ пьдзагъуу хьакъуу кы-
рагъэблэгъагъэхэм ацлэ Клык
Мирэ кырыло: Теуцожь рай-
оным иадминистрацияе ипашэу
Хьачмамыкыо Азэмат, рай-
оным инароднэ депутатхэм я
Совет итхьаматэу Пчыхъа-
ллыкыо Аюб, Адыгэ Респуб-
ликэм культурэмкӀэ иминис-
трэу Къулэ Мыхьамэт, ащ
игуадзэу Шъэуапцкъыо Ами-
нэт, профессиональнэ литер-
аторхэм я Союзэу республи-
кэм шыӀэм итхьаматэу Мэджэ-
джэ Мэдин, Къунчыкхъабы-
лэ шыщхуэ Мыекъуапэ шыпсэ-
ухэрэм яобществэ «Гугъэм»
итхьаматэу Къэзэнэ Юсыф,

Хъачмамыкъо Азэмат.

Урысыем изаслуженнэ сурэ-
тышлэу Къат Теуцожь, нэмыкл-
хэри.

Ащ нэуж Къуекъо Налбый
щылэныгъэ гъогоу кыкълугъэм,
иофшлагъэхэм, тхылъэу ытхы-
гъэхэм ашыщхэм, ныбджэгъу
хэлэлэу, цыфышлоу, Ioфшлэ-
кълхоу зэрэщытыгъэм КлыкI
Мирэ къатегушылагъ.

Теуцожэ районым ит кьуаджэу Кьунчыкьохьаблэ 1938-рэ илъэсым Налбый кьышыхьугь. Гурыт еджаплэм ыуж Адыгэ кьэралыгьо кӀэлэегъэджэ инситутым илъэситфэ шеджагъ. А лъэхъаным тхэным пыщагъэ хьугъагъэ. 1962-рэ илъэсым институтыр кызыеухым, икьуаджэ ыгъэзэжи кӀэлэегъаджэу юф ышлагъ, клубми ипашэу цытыгъ. Теуцожэ районым кьуаджэу Тэхьутэмыкьуае игупчэу зышэтэм райгъэзетэу ащ кы-

Хьягъур Айтэч.

шыдэклыштыгъэм иотдел ипэ-
щагъ. Мыекьюапэ псэуплэклэ
квызыыхехым, хэку гъэзтэу
«Социалистическэ Адыгей»
зыфилоштыгъэм корректорэу
щылъжагъ. Нэужым лъапкъ
культурэм и Гупчи лоф щылашлагъ.
А лъэханым адигъ музыкалынэ
культурэм лъэуж дахэ кы-
фзыгъэнэгъэхэ композиторхэу
Сихъу Рэмззанэ, Нэтхы Джан-
хьот, Тхыабысым Умарэ, Ты-
кьо Къэплланэ лоф адишлагъ.

Къуектор кӀэлзегъджажг, журналистыг, тхакӀуагъ, лӀапкӀ культурэм чанӀу фӀлажӀэхэрэм ясатырӀ хӀатыг. ИцӀфыгъӀкӀи, игушпысакӀӀкӀи, итхакӀӀкӀи зыми фӀдагӀӀп. ГушӀылӀгӀу пшӀынкӀӀ цӀыф гъӀшӀӀгъоныг, нахӀыжӀхъми ныбжыкӀӀӀхъми жабӀӀ къафигъьотыштыг, ӀзпыӀӀгӀу афӀэхуштыг.

Налбый иусэхэм, ипрозэ уяджэ зыхьуклэ бэрэ кыхэклы уегупшысэу, упчлэ зыфэбгъэ-

Къулэ Мыхьамэт.

уцужуу: «Мыр зытхыгээр Тхьэм ицлыфын фае нахь, сьдэуштэу чыгыи, уци, бзыуи, хэкэлэ-кьуа-кли эфэдэу абзэ ышлэнэу хьура, мэзыми, чыгьхэми псэ кьа-пигьэклэн, ошчыри кьыгьэгү-щылэн ыльэкьыра?» Налбый фи-лософ шыпкьагь. Игущылэхэм кьуачлэ ахэлъыгь, зэфэхьысыжь дэшилэгьонхэр ышлыщыгьж. Дунаим изы лахьэу, псэкэлэ гупшысэу ыкли гущылэу, плъэу, далюу, тхэу, идунэе зэхашлэ иусэхэм ахэлплагьоу щыт. Цыф кьызэрыкьуагь, зыхэт-хэм захильтыкьлэу, закьыхигьэ-щэу щытыгьгэп.

Клэлэцлүхүхэм апае ытхыгээри маклэп. Лъэпкь драматургиими илахыышхо хилгъыаг. Ащ ишыхыатых ипыесэхэу «Тятежъхэм яорэд», «Саусэркыо имашу», «Пшы-оркь зау», спектаклэу «Сышьольэлү, сыжъугъэтылыжъ» зыфиохэрэр лъэпкь театрем зэрэуцэгъэуцугъэхэр. Сэмэркьэури лъэшэу иклэсаг. АщкI тхыгэ гъэшIэгонххэр кыгъэгнагъэх. Ахэм ашыщэу Лъэпкь театрем зэлашIэрэ иартистхэу Зыхэ Зауррэ Устэкъо Мухътаррэ цыфхэм къафагъэлъгъуагъэу зэп Iэгү зыфытеуагъэхэр.

Льэпкэ культурэмрэ тарихымырэ саугыэтэу ахэуцоггэ художественнэ фильмэу «Гугьэм имэзах» зыфилоу адыгабзэкIэ тырахыггэм исценарие зытхыггэр Къуекъо Налбый. Ащ къы-

Къэзэнэ Юсыф.

Налбий адыгэ унэгъо зэгурьыло-зэдэлужь кыхьухьагъ, шаплогъ. Ышыхэри ышпхьухэри шхьэкIэфэныгъэ щафашIэу чылэми, нэмыкI чыпIэхэми ащепсэух, ащэлажьэх. Ежьыри унэгъо дахэ ышлагъ. Ишхьэгусэу Жаннэрэ ежьыр-рэ зэгурьлохэу шылагъэх, сабий дахэхэри зэдэплогъэх.

Тхьэм фыхыхыгъэ уахътэр къэси Налбый идунай пасэу ыхъожьыгъ. Зы цыф шагъоклэ дунаир нахь нэкл къэхъугъ. Къытхэтыжьэп ар. Игупсэхэм, инырджэгъухэм, илофшлэгъухэм, зэрэадыгъ лъепкъэу члэнэгъашхо ашыгъ.

(Иклэух я 4-рэ н. ит).

Къуаджэм хьаклэхэр ихъоигъэх

(Иклэх).
Къэгущылагъэхэм къауагъэхэр

Хьачмамыкъо Азэма, Те-уцожь районим иадминистрация ипаш: «Къуекъо Налбыи итворчествэ зыфэдэри, лофшлэгъэшхохэр зэрилэри дэгъоу сэшлэ. Тилъэкъ ыгъэлъэплагъ, ыгъэлъэшыгъ, зэрэдунаеу игугъу шаригъэшын ылъэкыгъ. Дэгъурэ дахэрэ ехъуклэ игугъу пфэмышынэу щылэныгъэм игъогу шлагъо зэпчыгъ. Къоджэ цыклым иклэлэ плугъэ иусэхэм, ипъесэхэм, тхылъ зэфэшхьафэу кыдыгъэкыгъэхэм осэ дэгъу тыди къащыфашы. Ахэм икъуаджэ дэххэри тэри тарэгущо. Джыри ащ ытхыгъэхэм ащышхэр къыхауыттых. Сигуапэ ишхьэгъусэу Жаннэ ишъыпкъэу ахэм ауж зэритыр. Тэри тфэлъэкыштыр ащклэ тшлэшт. Къуекъо Налбыи тэ тизакъоп зышлэрэрыкыи зиклэлэ плугъэр. Зэрэдунаеу щыпсэурэ адыгъэхэм ар яклал. Ауштэу зэрэщытыр къытклэхуэхэрэ ныбжьыклэхэм ядгъэшлэн, ащ рыгушхохэу, илъагъо лъагъэкулатэу, шысэтэхыплэ афэхъунэу ахэр тплунхэ фае».

Къулэ Мыхьамэт, Адыгэ Республикалукъ культурэмклэ иминистр: «Непэрэ зэхэхэм сигуапэу сыкъеблэгъагъ. Сыда пломэ Къуекъом итворчествэ осэшхо фэсэшы. Ащ фэдэ усэклошхом и Илъэсэу агъэ-нэфагъэм фэгъэхьыгъэ зэхэхэм ухэлэжьэным тарихъ мэханэ ил. Мы къуаджэр ары зышлэпугъэр, ыкъош-лахьылхэр, иныбджэгъухэр зыщыпсэухэрэр. Ахэм сигуапэу нэлуасэ сафэхъуыгъ.

Шъыпкъэ, сыныбжьыклэгъум ащ итхылъхэм сяджэу, згъэ-шлагъохэу зыщэттым ежыыр сшлэщтыгъэп. Нэужым Мыекъуапэ сыкъызэклом, тызэлуклэу хъугъэ, нахъ зэпэблагъи тыхъугъ. Цыфышлугъ, шъыпкъэныгъэ хэлъыгъ, акъыл клэрыпхынэу щытыгъ. Джары нахьыбэрэ зылузгъаклэу, сиофхэм ащызгъэгъуазэу, ишлэшхэр къарезгъэлуалэу зыклэхъугъагъэр.

Гукъэошхоми, Налбыи къытхэтыжып. Итхыгъэхэм тапэкли осэшхо афэтшлэшт, тэпсэуфэ ахэр тшыгъупшэщтхэп. Непэрэ зэхэхэм фэдэхэр джыри нэмыкл чыплэбэхэми ащызэхэтэщтых. Налбыи тэры зиер, къызэкыгъэр, зыфэлэжьагъэр, лъэпкъым ымакъэ чыжьэу ыгъэлугъ».

Шьоджэ Ким, ишъэзогъугъ, деджэагъ: «Тикъуаджэ дэтыгъэ

еджаплэм я 7-рэ классыр къыз-щытэухым, Джэджджэахьаблэ лъэ-сэу тыклозэ гурыт еджаплэм тыщеджэагъ. Лъэхъэнэ кыныгъ, кымафэрэ тыкъэмыкложышхоу общежитием тисыщтыгъ, хьантхъупс стыр тызешьоклэ тыгушлэщтыгъ. Налбыи дэгъоу еджэщтыгъ. 1956-рэ илъэсым гурыт еджаплэр къызытэухым, псэуплэу Гъозэрыплэ дэт мэхъызмэтшлэплэм тыклогъагъ. Нэужым ежыым еджэныр лъыгъэклотагъ, сэ чылэм сыщылэжьагъ. Сыдыгъуи тызэщыгъупшагъэп.

дигъэкыгъэхэр хагъэунэфыкылыгъ. **Республикэ гъэзетэу «Адыгэ макъэм» иредакция илофшлэу Къэзэнэ Юсыф** зэхэхьэм къызэрэщылуагъэмклэ, «Къунчыкъохаблэ иклэлэ плугъэ

щэжы илъэсиплэ тыдэсыгъ. Арышъ, къуаджэм кыдэхъухьагъэхэри, дэххэри сэшлэх.

Къуекъо Налбыи адыгабзэу лугъыгъэм фэдэ зыгъэфедэрэ

Налбыи лофшлэгъэшхохэр зэрилэхэм лъэшэу сырэгущо. Цыф дэгъугъ, ныбджэгъу шлэгъуагъ, хьалэлыгъ, дэгъоу еджэщтыгъ, тхылъхэр ренэу игъогъугъэх. Идунай ыхъожьыгъэш, Алахьым джэнэт къырет. Ишхьэгъусэу Жаннэ ясабыйхэм адатхэу, шлоу щылар къыдэхъоу бэрэ псэунэу сыфэлъало».

Иныбджэгъугъэхэу Къат Теуцожь, Хьаклэгъогу Къэсэй, Мэджджэ Мэдин гукъэкыжгышлэ фабахэр Къуекъо Налбыи къыфалауагъэх. Ныбджэгъушлоу, лофшлэклошхоу зэрэщытыгъэр, лъэпкъым ишъыпкъэу зэрэфэлэжьагъэр, мэханэ куухэр зилэ тхылъхэр къызэрэ-

нэбгыри 174-мэ Мыекъуапэ унагъохэр щашлагъэх. Ахэм зэу ащыщыгъ Къуекъо Налбыеу чыжьэу зыцлэ лугъэр. Ар бэмэ зэлъашлэрэ ыкли заомрэ егъэджэн плуныгъэмрэ яветеранэу Пэнэшъу Гошсэхъу иунэ исыщтыгъ. Тхылъ зэфэшхьафхэу ащ имылэжъ щылагъэп. Ахэм ахэсыгъ, яджэщтыгъ Налбыи. Джары сшлэшы итворчествэ егъэжаплэ фэхъугъэр».

Хьагъур Айтэч, Краснодар щэлэжэ, социологии шлэныгъэхэмклэ доктор: «Сэ Къунчыкъохаблэ сыщыщэп, сятэ Пэнэхэс щыпсэугъ, Краснодар сыкъыщыхъугъ. Зэо илъэхсэм, сянэ мы чылэм щыщты, тыкыи-

цыф сырихыы-лагъэп. Адыгабзэклэ ытхыгъэхэри урысыбзэклэ зэдзэкыгъуаех. Арышъ, итворчествэ ныбжьыклэхэм ягъэшлэгъэн фае. Къэхъухэрэм къагурылоу тымыгъэпсы хъуштэп».

Адыгэ къэралыгъо университетым иклэлэегъаджэу, филологии шлэныгъэхэмклэ кандидатэу Хьуажъ Нурыет Къуекъо Налбыи ижабзэкли, итхыгъэхэм мэхъэнэ куу зилэ лофыгъохэу къащылэтыгъэхэмкли адрэхэм зерафимыгъадэрэр хыгъэунэфыкылыгъ, усаклом итхыгъэу «Зэкъомэз» зыфилорэм нахъ игъэклотыгъэу къытегушылагъ.

Тэхутэмыкое районим иадминистрация культурэмклэ игъэ-лорышлэплэ ипашэу Нэгъой Инвер игъусэ купым ыцлэклэ Къуекъо Налбыи итворчествэ мэхъанэшхо зэрэратырэр, ащ ыныбжьыгъэ илъэс 75-рэ зэрэхъурэм фэгъэхьыгъэу зэрэщытыр къыдалытгъэзэ, яеджаплэхэм, библиотекэхэм, клубхэм лофтхьэбзэ зэфэшхьафхэр зэрэщызэрэхьэхэрэр къылуагъ.

Зэхэхьэр концертым къыгъэбаигъ

Урысые Федерацием изаслуженнэ артистэу, Адыгэ Республикалукъ инароднэ артистэу

Уджыхъу Марыет Къуекъо Налбыи итворчествэ осэ ин зэрэфишлэрэр бэмэ ашлэти, сценэм къызытэхьэм цыфхэр бэрэ лэгъу фытеуагъэх. Налбыи иусэу «Сиадыгабз» зыфилорэм ар къеджагъ, пьесэу ытхыгъэхэм ащыщ пычыгъо къышлыгъ, пэло медэм ехьыллэгъэ сэмэркъэу зэхилъхьагъэр къафилотагъ. Нэужым ежъ Марыет сабийхэм ятеатрэу зэхыщэгъэ «Шыгъыжьыем» хэтхэр сценэм къытэхьэх, Къуекъо Налбыи клэлэцыклухэм апае ытхыгъэ усэхэм къаджэх, пьесэу цыклухэр къашлэх, къэшхьох, ордэхэр къалох, залым члэсхэр агъэщых, агъэчэфых.

Къуекъо Налбыи иусэхэм къаджэхэрэм язэнэкъокъоу районим шылагъэм хэлэжьагъэу Хьот Джэнэт «Аргъой шхьэ-щытхъужыыр» зыфилорэм къеджагъ. Къуаджэм икъэшхьокло цыклухэри сценэм дахэу щыуджыгъэх. Дунэе зэнэкъокъоу «Адыгеим ижогъожьыгъэхэр» зыфилорэм шлухьафтын лъаплэ къышызыхыгъэ пщынэо цыклоу Хьот Рэмэзанэ гур къэзыгъэ-чэфырэ мэкъамэхэр залым щигъэжынычыгъэх.

Зэхэхьэшхор къагъэдэхагъ

Къуекъо Налбыи иусэ-

хэм атехыгъэ ордэхэр къэзылуагъэхэу, Адыгэ Республикалукъ инароднэ артистэу Кушъэкъо Симэрэ Нэхэе Фатимэрэ.

Иклэхым сценэм къыдэ-клогъэх Къуекъо Налбыи ышнахыжъэу Нурбийрэ ишхьэгъусэу Жаннэрэ. Апэрэм ышнахыкыкы фэгъэхьыгъэ зэхэхэм къэклолэгъэ

икъоджэгъухэм, хьаклэхэм зэрафэрэзэр къыхыгъэщыгъ, псауныгъэ пытэрэ щылэклэ дахэрэ ялэнхэу къафэлъэлуагъ, «тхъашъуегъэпсэу» къарылуагъ.

Зэклэ къэклолагъэхэм илфыгъэхэм ятэу щымылэжьым итворчествэ осэшхо къызырэфашыгъэр, дахэклэ игугъу къызэрэшлыгъэр, зэрэщымыгъупшэрэр лъэшэу зэригуапэр, ыгу къызэрэдащаерэр къыклигъэ-тхыгъэ «тхъашъуегъэпсэу» къарылуагъ Налбыи ишхьэгъусэу Жаннэ, шлоу щылар къадэхъунэу къафэлъэлуагъ. Цыф зэхэхьэ-шхом изэхэщэнклэ лэпылэгъу къафэхъугъэхэм, ащклэ зылэклэ къэзымыгъэнагъэхэм аци Жаннэ къырылуагъ: районим ипашэу Хьачмамыкъо Азэма, ащ игуадэхэу Хьадэгъэлэ Мариетрэ Бэгъушъэ Борисэрэ, къоджэ тхылъеджаплэм ипашэу Жаклэмыкъо Ирин, къоджэ клубым идиректорэу Шьоджэ Адам, зэхэхьэр зезышагъэу Кыкл Мир.

Ащ ыуж зэлуклэм къэклола-гъэхэм концерт къафэзытыгъэ ыкли Къуекъом иусэхэм къаджэгъэ клэлэцыклухэм шлухьафтынхэр афашлэхэзэ дэгъоу еджэнхэу, насыпышло хуонхэу афэлъэлуагъэх.

НЭХЭЕ Рэмэзан.

Сурэтхэр зэхэхьэм лэшыгъэ Аслъан къыщытырихыгъэх.

Къуекъо Налбый проманэу «Шымылэжъхэм яснабжь» зыфиорэм шыш пычыгъу

Лащын: О пцлэ закьо, ар изгъэкъоу,

Дунаишхом фэсыусыгъ.
«Шу сэлъэгъу!» — кы-
зысэлэм,

Сшлэрэр зэклэ къэсы-
ухыгъ.

Фэнэс: Сидэу удела, Ла-
щын! Моу къеплъ сызхэлъ пша-
хьом: джаш нахь плэ шыабэ
щылэп, сыда плэмэ бзылфэгъэр
арэп ар зэлэзыхыгъэр; дэп-
лбий огум: джаш нахь чыхлэн
къабзэ щылэп, сыда плэмэ
бзылфэгъэм ылэ ащ телэбагъэп.
Мо чыгъэу дунаим лэрылхъэ
зыфэзышлэрэр арымырмэ, хэта
щылэклэ сзэгъэшлэщтыри? Зы-
нэгъу бгъэсэн умылэклырэ
бзылфэгъэу, зэклэ уилэри,
уигъаши, оры шыпкыи гъэ-
ры зыфэзышлэжыгъэр ара?

**(Тхылъым дэмыхъагъэмэ
ащыщ).**

Мыш къушхъэхэр шыла-
гэх, ау цыфхэр ахэмэ ашъ-
хадырэллэх.

Мыш чыгъхэр шыпытэх, ау
ышхъапэ ыубытэу, къыкхудый-
мэ, цыфым кымыуфэн ахэ-
тэп.

Мыш щахъурэ шыхэр бзы-
мэ анахь псынклэх. Лыхъужмэ
лпыгъэшхохэр зерахъэш, лы-
жымэ аусырэ ордэмэ ядэлун-
хэу, лугъом ылыцлэгъэ онджэкъ
шлуцлэмэ апэтисхъажыгъ.

Къушхъэхэр зэщаутыгъ, хы-
шхомэ онэгъу гъушэклэ азэпы-
рэсыкыхъэш, блэгъожхэр,
иныжхэр зэхаупклэагъэхэу,
аргъой лыхъоплэ мээ чылмэ
асчэчыгъэх.

Дзэ псаур зэхагъэтакъошъ,
бзыу цыклоу ошъогум ит ны-
баджэм лэклэфагъэр гуегъуклэ
шхъафиты ашлыжы. Ахэмэ
яшылабжымэ лэжыгъэу аута-
гъэр хымэ хэгъэгу заулэмэ
илъэсрэ ашхы икхун.

лоф мыухыгъэ зилэ лыхъужъ
горэ, тыгъэр къуимыгъахъэ
шлоигъоу, ошъогум дэклогъагъ,
ау ынэхэр къэушлункхи, ма-
зэм ыбжъэ елэпэуагъ, адрэ
бжъэм икхылутелъ шуани, мэ-
фиблырэ плэтыраоу пылэгъагъ.
Чылунахэр зэрытхыгъи, ащ фэ-
дизым копкытлуклэ шэу ылы-
гъыгъэм зэрэтесэу къефэхъы-
жыгъ, ау шыгъыныр къыщи-
нагъ. А кхылутелъ мазэм
щыпсэурэ мэлэхъом джы ып-
лэлэу идзэгъэу алъэгъу.

Мы чынальэм шэчъэ, щэ-
хъуртэ Къунтабэш. Ежъ фа-
мыусыгъэр ордэп, ежъ фа-
мыуагъэр щытхъоп, ежъ ыныбэ
зыщымыунакыгъэр цыраоп.

Мэгъры, гъогу напцэр тхур-
бэклэ еуцлэпы Къунтабэшы
ишыжы. Ежъ ытэмэ сэмэгъу
шэкло бзыур щынэплэ псынклэ,
исагъындакы щэбзэщэ тлар-
кхъохэр шызэрэшых, ичатэ,
лышхыгъо хэмынынэу, чэтэ-
плэм шэтальэ.

Чъэмэ, чъэзэ, Къунтабэш
дахэмэ анахь дахэр зыщып-
сэурэм къэсыгъ. Ащ лыхъу-
штыгъэмэ зымы ышлэрэп,
ау ежъ мычыерэмэ чъэныр
ихэбзэгъэти, римыхъухагъэ
къехъулэщтыгъэп, къехъулэмэ
— лыхъэшлэлэ хъуштыгъэ.

Мары пэнэпцлэ чэур, Къунта-
бэш ипало дидзыхъагъэ, ынаб-
жъэ нэсыштэп. Мары къэлэп-
чъэшхор, анахь къушхъэ джа-
дэр къытеуагъэкли сысыштэп.
Ау Къунтабэш ишыжы етхъэ-
пауи, пэнэпцлэм елъагъ, нэб-
гъузыклэ кызызэплэклым,
ихъапклэгъу жъэу кыпыхыгъэм
къэлэпчъэр зэрэзэхыгъэтэкъуа-
гъэр ылэгъугъ.

Ордэ унэжъэу шагу хъоо-
пшаум дэтым ыпэшхъэ шып-
къэ ипклагъ Къунтабэш. Къуш-
хъэтхы благъэхэр тэкъуагъэ,
къушхъэ кхыб мээхэр къутэ-
мэнчъэхэу, чыпэ уджэшъугъэхэу
пхъэхыгъэх. Ау сысыгъэп ордэ
унэжъыр, икхэсэнхэри къебэ-
нэбагъэхэми, идэпкхэр жъы-
гъом кшоцъ-нашэ ышлыгъагъэ-
хэми, унашхъэр гъонэ-санэу,
къолэжъ псэуплэ бэшлагъэу хъу-
жыгъагъэми, сысыгъэп е ко-
щыгъэп. Тхыуагъэп ордэ унэ-
жъыр, сыда плэмэ дахэмэ анахь
дэхэжым инэфыпс, инэфыне
псашлэ ар хэшлыкыгъагъ, ащ
идэпкыи, ипкъэуи, ибгыкхуи,
икхэсэнэи, жъэу шызеклорэми
а нэфынэр яхъапсыгъ.

Ау Къунтабэшы цы джанэ
щыгъыгъ, ыбгъэцыхъэхэу къэц-
панэм фэдэу ащ кыпыхырылы-
гъукырэмэ акхылу гъучл ашъо
телыжыгъ. Гъучл ашъом инэ-
рынэ зэрытхэу, гъэшлэным
къешхыгъэмрэ къэсыгъэмрэ,
ишы кыылузыгъэ тхурбэмрэ
ежъ къехыгъэ пкхэнтлэжымрэ
агъэулыгъэмэ шылыч гъэчы-
гъэ лэбгъушхохэр ателыжыгъ-
гъэх, ари имыкхъоу, чыыр лужу
онтэгъум хэшлыкыгъэу, хъэклэ-
къоклэжымэ ашъо зэтэдэхэр
клэбзагъэхэу, мэлүшхом ыбгъэу
ыуплыцлэщтыгъэ. Ау ыбгъэу
пцлэнэ шыпкъэу кыччыжыгъ-
гъагъэкли, щэбзаци, чати, пчы-
пиджыни, аужыпкъэм, пчыклэ
лыгъоми афэмытлэклыгъэу
лыхъужыгъу ащ клоцылъыгъ.

«Клоцытыгъ» плэмэ, джар нахь
тэрэзынклэ мэхъу, сыда плэмэ
ащ нибжыи гъэпсэф илагъэп,
пшыгъэп, тлысыгъэп, ары гуп-
сэф къэзымытэу, ыпэ ит зэ-
пытэу зыкхудыищтыгъэр.

— Къунтабэш! — джыри
къэджагъ а макъэу, бзыоу
блэбыбкхэрэм ягъогу ащы-
зыгъэгъупшэу, гъоцагъэхэу
зыгъэтэмаохэрэр, а зы хъулъ-
фыгъэм ыцлэ тло нибжыи кызы-
рмыуагъэри ащ кхыхъыгъ.

Ау Къунтабэш хэтэре бзыл-
фыгъи кыиорэм ежъ зыфаер
кыригъэкхыщтыгъэ. Арыти, пчъэ
лукхылэ рамыгъэшлагъэу кыи-
члэклын, чатэм изылэбэгъуклэ
дэпкъым цыфым фэшлу хъун
хыгъэчъи, ладыфы лыхлэбагъ.

Кыиугушлуагъ ладыиф, инэ-
фынэхэр кыыгъэтхыуагъэх,
ыкуашъохэр зэблигъэлэбкхы,
ыбгъэшъо фыжыбзэхэр кыыгъэ-
хъопсагъэх, ылэхэр псынэклэчъ
макъэхэу кыыгъэжыгъуыгъэх.

— Схъхъэ ухэгъэуэн, —
кыиушылыкыгъ ладыифы, —
лыхъу копкы пхэхын, ыла-
кхъохэр клэсэнхэу, ылэхэр бгы-
кхухэу, лэпкыи дэбэгъонэу,
уишъэожыи лаплыклэ лыхъэу
уизгъэкхыжын.

ладыиф инэфынэ Къунтабэ-
шы ынаплэ кыылыгъуагъэп,
ылэкхлэлэ къэмахэу, ыгуи къэт-
хыуагъэп. лаби, шульэгъу пса-
лэхэр, гопэгъу хъапшэгъухэр
минрэ зыщыкхосэгъэ дэнэгъо
шхъацэу, зыкхыгъагъэ афэмы-
шыгъэр ылаблэ къырищэкхи,
кхыи макъэр ыпэ кхышхыгъэу
ладыиф унэм кыырихыгъ.

— Пэщыныцлэхэр огъэбагъох,
хъабзэу, — ылауагъ Къунтабэшы,
щатур кызебгынахэм кыпи-
гъэхъожыгъ: — Лыхъуж пхэ-
мыклэу, чэмцоим хэмыклэхэр
уишъэныбэ къэкхы. Анахь хы
куум анахь къушхъэ лъагъэу
шхъарытым укхэсыдзыхышт!

Джар кымылогъэ иаужырэ
гушылэу, Адыиф хъэдэн дзы-
ожыи горэу ишыплэ дидзи,
хъапкхыклэ шъофым илэдагъ
Къунтабэш. Бэрэ чъагъа, ма-
клэрэ чъагъа, нарытър Хъоурэ
Уахътэрэ ягупшысэрэп, зыщы-
зэуагъэр — чыгу, зыщыфэхы-
гъэр — зэман. Зыдежъэрэм
нэмысэу, нарт лэхъусэр къэ-
уцоу хабзэп. Ау мызэгъогум
Къунтабэш зыщымыпшыгъэ
чыплэ кыыщыуцунэу хъугъэ.
Гъэхъунэшхоу гъэшлэрэ хэшъэ
чыгъ зыбгъупшлэ зэбгырыдзы-
гъэхэу зэрытыгъэм зы лыхшо
ыжэкхлэ-пакхлэмэ ос пхъапхъэ
ахэутысагъэу, ежъыри хэшъэ
чыгъым фэдэу, ыплэлэхэр зэ-
щыгъэкхлотыгъэхэу, ылашхъэ
нэс чыгур ыцлэцлэу итэу ылэ-
гъугъ.

...Чыыр ыгъэгъырэу Къунта-
бэш ебгъучагъ, ау лпыр къэ-
лаби, нарытым ишыклэ ыубыти,
зэребгъучагъэм фэдиз къаб-
зэу кыызэкхылэшъожыгъ.

— Хъэ гъорыклэмэ азфагу
кхыдзэыгъ! — къэтхыуагъ лы
нэгъуаджыгъ. — Тыгъэр къоха-
жъэу, мазэр къэгъужомэ, нэп-
сымрэ псапэмрэ зэблэкхыгъ,
гужъырэ жъалымрэ гъусэ зы-
зэфэхъухэкхлэ, гур къэзыгъэн-
фэу, дунаим тызэрэфитыр
къэтэзыгъэшлэжырэм уиклэ-
кхъэу шъумэжыи зехъэр теп-
хъуагъа?!

Къунтабэш къэнэгъужыгъ,
пчыклэхэр ынэмэ къащы-
хъопсхлэми, ыпэкхлэ лыгъохэр
къэхъулэблагъэх.

— Хэтмэ ащыца мы къо-
цэжъ утлэрэхыгъэу, къолэжъ
набгъомэ ащауплэуужыщтыр?

— ладыиф инэфынэ зыщызе-
клорэм къолэжымэ набгъо ца-
ухъытырэп. Сэ Хъатмэ сашыщ,
Хъаткъоес лакхъом илэуужыбэмэ
сырящыр пас, о уикъэбар нэпцлэ
зынэсыгъэм сыщылэу, ащ блэб-
гъэкхыи, хэтхыли хъэинап слуй,
сыкъэкхылауагъ. Къунтабэш зэпы-
рыгъэзагъэу мэпсэу, тэрэзэу
бгъэуцужыымэ, Шэбатныкъо
хъункхлэ мэхъу сгуагъэ. О уишы-
жъэу хъакхынчъэр огъэдыды-
фэ, ладыиф инэфынэ зэман-
хэм апэ ишъи, джыри къамыль-
фыгъэ шъэошлэхэр лашэм ри-
гъэтхъуагъэх. Шульэгъур чатэ-
клэ кхыдахырэп, ошъогумэ япсэ-
пэшлагъэу кыитфэсы нахь. Ным
ибыдзыщэ кыислүчъэу сыкъе-
жъагъагъ, сыжакхлэ осыр кыи-
техагъэу уапашхъэ сыкъи-
уцагъ. Жыыбгъэу гырызыхэрэр
кыисэлункхыщтыгъэх, къушхъэу
шыгъохэрэр сигъозагъэх, нэф-
шъэгъо осэпсхэр сигъомыла-
гъэх... О укхыздыкыгъэр пчы-

гъупшагъэу, узнэмысыщтым
учэжъагъ.

Хъатыр кощыгъэ, ылакъо-
мэ чыи-мыжъоу япкыгъэхэр
кыпытэкхужыкхыгъэхэу, Къунта-
бэшы къэкхылапхы, лэбэгъу ри-
мытэу кыилэти, чыгуи лъэш-
хъэ даклоу чысагъ, ау зыкхы-
хыжыжыгъ. Джыри кыилэти,
ныбиджым лыхылажъэу чылу-
гъ, ау джыри зыкхыхыжыжыгъ.
«Шхъэ тэрэз кыызыуамытым,
пкыи пытэ кыызэрэуатыгъэр
сшлэпхъагъэ!» — ылуи, ящэ-
нэрэу кыилэти, ыбгъапэ клау
хисагъ, мыжъо-сапэу кыилэти-
гъэм чыгъэсэегъапэти, ынытлэу
плээнэу, пэкхлэ жыи кышъэнэу,
а тлэкхур кыыфчыгъэщыжыи
рылуагъ:

— Къаплэ, Къунтабэш,
кыиптешхэмэ — ппакхлэ хэб-
зэежъ, кыиптесэмэ — уцэгъу.
Хъатыр ладыиф екхылапхы,
бзыу пэгъэ цыкхым нахъэу шло-
мыонтэгъоу кыилэтигъ, кыилэ-
тыгъэр ным кыызэрильфыгъ.
— Шхъахъом имашло си-
дэнэ къэкхлокхэр ыстыгъэх,
Хъат, — ылауагъ ладыифы.

— Шэкхлэ кыызоохъокхыми, о
зыр ары зышлэрэр, ладыиф, —
ылауагъ Хъатыми, нэфынэм ынэ-
кухэр римыстыкхынхэу Тхъэ-
шхом елэулузэ. — Пщэ кхыбми
тыгъэр щыкхыасэрэп!.. Нарыжъ
дел, — зыфигъэзагъ Къунтабэшы,
— узычлэсэлум, уинэплээгъу
нахь чаны хъугъэнкхы мэхъу,
еплэ уиклэкхло шъумэжъ зытеп-
хъогагъагъ!

Ылапэ чышхъашъом нэс-
нэмысышъоу, ылэхэу жыда-
кхъэр нэфынэм ыуткхопкхыгъэ,
къэнэфэжъхэу, наплэр кыилэти-
мэ — уиумэхъэу, кыиоплымэ —
клодылэмрэ дунэе тхъагъомрэ
угу кыызэдырищэхэу, ладыиф
апашхъэ итыгъ.

Дунаишхом ыкхылачлэ Хъатым
ыгу кыышхыгъагъ, псыхъошхо-
хэр ылынтфэмэ къащыбыжъу-
тагъэх, жыи мэхъаджэхэр
кыиклэлагъэх... Гу тезышхыи
машлом пэхъагъэр кыызэплэ-
кхыжына, ладыифы екхылапхы,
лэблэмысысэу кыилэти, ежъ
ыпсэ закьо ылэгъу кыирылэхъа-
гъэм фэдэу, рыхыжыгъагъ. Мээ
благъэр — мээ чыжъ, мээ
чыжъэр — мээ благъ, дунэе
мээ члэгъ жъаум Хъатыр еб-
лэгъагъ, ладыиф ылаплы илэу.

Нартмэ ялышлу, уахътэм-
рэ хъоумрэ янэкхъоунау ежъэ-
гъагъэр, зэпырыгъэзагъэу чъэ-
щтыгъэ Къунтабэш ынэрэ ыпэ-
рэ ащэхъу чыи кыиэхъышъэу,
ыпкхыны-лынэ иадрэ куп мы-
жъомрэ ятлэмрэ зэкхылауагъэу
хэтлагъ.

Бэрэ хэчыягъ нарытър, бэрэ
къэушыжыгъ, аргъой-бэдзэ-
нэшъоу ылушлэклэмэ къаты-
сэкхлэхэр бэгъупэкхлэ жэкхлэ-
пакхлэмэ къатырибзэикхызы
ыуцэгъугъэх.

Етлани зы куп тешлагъэу
къобэ-бжъабэу, чыгыжъ уджэ-
шъугъэу, бэджиджэзэ Хъатыр
гъэхъунэм кхыхъагъ, щэо-плэ-
оэ зиплэхыи, иныбжыкхъоу
ежъ нахы нахь пшъыгъэр
уужы кхынэзэ, псыхъо благъэм
нэси, псы къаргъом ышхъэ
унэзагъэ чылу-гъ. Псымакъэ къэ-
мылуужъэу, псыхъошхом кыи-
клэныгъэ псылэбанэмэ пцэжыи-
ехэр ащыклэпаохэу, нэпкыи-

мэ атет чыгъхэр кыызэгъуан-
лэхэр ары зыкхызилэтыжыгъэр.

Кыызэгъэзэжым, щэо-плэоэ
кыидзырэ лъэбэкху пэпчэ зэм-
клэ — уц къурэ шхъуантлэу,
лантлэу, махэу, къарыунчъэу,
зэмклэ — шылычыпкъэу, ынэ-
хэм мэшлуачэр къахлэхэу, ду-
нэшхор насып лэхъэгъуклэ
ыгъэшлоным фэхъазырэу, ыла-
кхъохэр чыи пхырызэзэ, мээ
члэгъ жъаум фиузнэкхыжыгъ.

Ежъ нэмыкхы джынэс зэхи-
мышлэгъэ тхъагъомэ зэраумэ-
хыгъэу, чыи чыисэгъэ нарытм
къебгъукхыжыгъэ кыирылауагъ:

— Синыбжыкху кыиуфчы-
сэнэ, ащи о уриуасэп, ау
сыкхэтыфэ джаш къегъэуатэх
спэкхлэжыгъэр.

Хъатым пэкхлэжыгъэхэр къэ-
зылотэжыныбэ къэнагъ. Хъа-
тымрэ ладыифрэ тыгъэ-мээ
зэкхлэжыкхэм аужы абгынэгъэ
мэзым чыгыри жыи шыхъу-
жырэп, уцыри шыгъужырэп,
лэуачлэу хэлъадэрэм илэууж
мэбагъо, шэкхлэ горэ а чыи-
плэм рыхылылэмэ, ыпсэ зэрэ-
плээнчъэр зэхэшлэш, илашэ
кууплэм хедзэ, чыгъым дэлэбае,
ащ кыиушхыжыгъэу къуамэм
мэкхэмэ кыызырыкхын хэшы-
кхыш, дахэмрэ хабзэмрэ зы-
щызэкхлэу ордэхэр зэхэлъхъэх.
Хъопсэхэу мээ члэгъ жъаум
гулэнклэ шыохъугъэхэр джы
кыиынэсыгъэми жыи утэшъуа-
гъэмэ рахыжыгъэхэу, цыи-
фынчъэ чынальэмэ лэпкхъ
шлагъохэр ашагъэбагъо.

Ныбжыкхлэ хужыгъэу Хъа-
тыр мэзым кыиэхъыжыгъэ.
ладыифэу зыныбжъ зымыхъо-
жырэп ежъ игъаши иуцауагъэу
гъэхъунэм кхыхъажыгъ. лаби
нарытър кыиушхыжыгъэ,
ыутхыпкхы ылакъо тыригъэ-
уцожыгъ.

— Сиш осэты, нарт делэр, —
ылауагъ Хъатым, — о пшлэрэ
гъогумэ ар арыкхлэщтэп, ежъ
ышлэрэм нэгъэс, чыгур зы-
щажъоу, лэжыгъэр зычалоужэу,
сэнашхъэмрэ тыгъэпсымрэ
ахэшлыкыгъэ сэнэфым Фэнэс
ешъоу ащ ушылулэмэ, уиакхыл
махэ уапэ имыгъэшъэу, угуклэ
дало, кхылулэр гушылэхэр, уина-
сыпмэ, гонэсы пфэхъуных. Сэ
ладыифы сидэкхлэщт, ежъ
зыфиорэм сыплэщт, сэ зы-
фаслорэм тыкхлэщт. Палэу тилэп,
гъогу тфэмыхъун чынальэ шы-
лэп. Уахътэ тешлэу, анахь чы-
жъэм ушыгъоцагъэу кыиушхы-
жырэп налмэс-налкъутэ осэпсыр
зыщышлэтырэ лъэс лъагъомклэ
тэ тыздэщылэр къэпшлэщт. А
лъагъом псынэкхлэчъ теплъагъомэ
— джа чыплэр тигъэпсэфылапхы,
убзэ гушылэу зэтлуагъэмэ ар
чыи кыиушхыжыгъ. Къоджэ дэ-
хэххом хэшъэ чыгъмэ зачи-
убгъуагъэу улукхлэмэ — ар чыи-
плэ нэкхлэу зыщэтым, мэфэ
псаурэ ладыифрэ сэрырэ ты-
щылэхэагъ. Цыфмэ ахэллэхыи:
бзылфэгъэхэр ладыиф нэгъу-
хэу, хъулфэгъэхэр Хъат зе-
кхылажъэу пшлэжышхыгъ.

Джаушхэу Хъат зыфалорэ
лэпкхъэу, Хъаткъоес зыфэзы-
усыжышхэмэ нэлъасэ уафэ-
хъушхыгъ. Шульэгъумрэ Лыхъужмэ
къалфэгъэмэ гъогумафэ ады-
техы!

Сергиевскэм дэт хъызмэт-шлэплэ инэу чыгу гектар мин зауэмэ лэжыгъэ зэфэшхьафхэр къащызыгъэкӀхэрэм ипэ-щагъэу ныбджэгъу нахьыжы-шлоу тилэгъэ ЛэупкӀэ Аслъанэу непэ къытхэмтыжым икӀалэу Адам тызылӀокӀэм, дгъэшлагъо икӀугъэ чыгхэтэ инэу ячӀыгу къэзыгъэдэхагъэм «къэхьукӀэ» фэхьугъэм тыщиэгъэзоагъ.

— Мы шуӀлэгъурэ мыӀэ-рысэ чыгхатэм иинагъэкӀэ фэ-диз ти Адыгэ Республикэ джы-рэкӀэ итэп, — еӀо Адам. — Гектари 105-рэ хъурэ чыплэм мыӀэрысэ лъэкпӀэ зэфэшхьа-фэу чыг мин 340-рэ ащид-гъэтӀысхьагъ. ЗэкӀэри хэкӀодыкӀ афэмыхьоу дэгъоу чыгум ыш-тагъэх. Бэп ахэм яӀэгагъэкӀэ ахэхьощыр, абгъухэмкӀи за-ушъомбгъуштэп. Джары лъэ-ныкъуитӀумкӀи зэлӀблагъэхэу ахэр зыкӀэгъэтӀысыгъэхэр. ДгъэтӀысыгъэ чыг цыкӀухэр зэкӀэ Италием тиинвесторхэм къырашыгъэх, а хэгъэгум мы-хэм афэдэ чыгхэм якъэ-гъэкӀынкӀэ щагъэфедэрэ шыкӀлэр ары тэри чыгхатэм тызэрэ-дэлажьэрэр. Ащ къыделъытэ «капельное орошение» зы-фалорэм тетэу хъэшъо шлан-гэу чыгхатэр зэкӀэ зэлъиубы-тэу шызэбгырышчыгъэу гъуа-нэхэр зилэхэмкӀэ чыг лъэп-сэ пстэуми псым чыгъэшлур хэтэу аӀекӀэгъэхьэгъэныр. Ащ фэшхьафэу гектари 105-м къыщыкӀырэ чыгхэр ошъум ыкӀи ошхышхом ащыухъумэ-гъэнхэм фэшӀ зэкӀэ ышхьагъкӀэ сеткэ текъудыгъэу щыт.

Зэхэтхыхэрэм афэдэ тичы-плэ тапекӀэ зэрэщытымылӀэ-

Джэджэ районым ит псэупӀэу Сергиевскэм узыщэрэ асфалт гъогум урыкӀо зыхьукӀэ, тапэрэ илъэсхэм умылӀэгъуштыгъэ чыплэ дахэ уӀокӀэ. Ар къытфэ-зыгъээзэжырэ чыгхэтэ лэжыныу тшӀокӀодыжыпагъэкӀэ тӀытэтштыгъэм имэкъэгъэлухэм зыкӀэ ащыщэу гъогум голъэшъуагъэу агъэпсыгъэу «Дышъэ чыгхат» цӀэу зыфаусыгъэр ары. Чыгоу рагъэубытыгъэр макӀэп, «карликкӀэ» зэджэхэрэ чыг цыкӀу мин зауэмэ ятеплӀэ изакъоми «укъегъэшхэкӀы».

«Дышъэ чыгхат»

гъугъэм кыыхэкӀэу лъэшэу тэгъэшлагъо нэлӀлэгъум къы-мыубытырэ чыг хэтэшхоу тызыкӀэлъырытыр.

— Чыгхэм ягъэтӀысын зы-фежьэхэм, Адыгеим и Лышъ-хьэу ТхьакӀушынэ Аслъан къы-зэрэкӀогагъэр тэшӀэ. Сыд фэдэ уаса ащ къыфишыгъэр лӀф-шӀэнэу шузыфежьагъэм? — теупчы Адам.

— Ары, ти Адыгэ Респу-бликэ и Лышъхьэ шыагъ, апэрэ чыгыри мыщ шигъэтӀысыгъ, — къытфелуатэ ащ. — ХэтэрыкӀ ыкӀи пхъэшхьэ-мышхьэ зэ-фэшхьафхэм ялэжын респу-

ликэм зыщегъэушъомбгъужы-гъэным фэгъэхьыгъэ амалхэр зэрэзрахьэхэрэр ащ кыыхигъэ-щыгъагъ. МыӀэрысэ лъэкпӀы-бэхэм тичыгухэм яфэшъошэ чыплэ ащягъэубытыжыгъэным кыфӀэгъээзэжыгъэн зэрэфаер пстэуми агурагъэлоным зэрэ-пылхэр хигъэунэфыкӀыгъагъ.

Адам къызэрилорэмкӀэ, зы-пыхьэгъэхэ лӀфым фежьэнхэм ыпекӀэ чыфэу банкым сомэ миллион 200 къылахи, агъэ-федагъ. Ащ кыкӀэкӀоштым фзыщэштхэ апэрэ лъэбкъу-ри мыгъэ адзы, чыгхэм ащы-хэм, мыбэми, мыӀэрысэхэр

къапыкӀагъэх. Бэу къапахы зыхьукӀэ, мыӀэрысэр зэралъ-хьашт гъэучыӀэлъэ тегъэпсы-хьагъэ агъэфедэшт. Зэрэра-хъухьэрэмкӀэ, аугъоижьырэр Адыгэ Республикэм имызакъоу, Москва, Санкт-Петербург, Крас-нодар, фэшхьаф чыплэхэми ащашэшт. Тызыхэт уахътэм чыгхэтэшхом нэбгырэ 60 фэ-диз дэлажъэ, мыӀэрысэр бэу аугъоижьэу лӀагъэкӀы зыхьукӀэ, а пчъагъэр нэбгыришъэм нэ-сынэу къырадзэ. Непэ лэжып-кӀэу зы нэбгырэм мазэм лӀкӀэ-рэр сомэ мин 15-м лъыкӀа-хьэмэ, лӀфшӀэнхэр нахьыбэ хъу-

мэ къахьыжырэмы елӀытыгъэу, къагъахьэрэми хэхьощт.

Адыгеим макъу-мэщымкӀэ иминистрэу Юрий Петровым къызэрэтиӀуагъэмкӀэ, илъэс зыщыплӀ хъугъэ чыгхатэхэм ягъэтӀысын республикэм зы-щыфежъэжыгъэхэр.

— Тиреспубликэ икӀыгъэ купэу Италием шыагъэм мыӀэ-рысэ чыг лъэкпӀэ лъхъанчэ-хэм чыгу гектар мин пчъагъэ-хэр хэгъэгум зэрагъэлагъэу-бытырэр залӀэгъум чыопсым изытӀекӀэ тызэрэзэфэдэм къы-хэкӀэу, тэ тичыгухэми а шы-кӀлэр къыкӀунэу алытагъ. Ита-лием лӀфшӀэкӀэшлоу шыӀэ хъу-гъэр ахэм зэрагъэшлагъ, а шыкӀлэр республикэм щыгъэ-федэгъэн фаеу рахъухьагъ. Джарэуштэу чыг лъхъанчэхэр аӀапсэхэм псы аӀагъахьозэ къэгъэкӀыгъэнхэм республикэм ичыплӀэ зэфэшхьафхэм ащы-фежъагъэх. Ащ фэдэ чыгхэ-тэ ин щагъэтӀысыгъ Джэджэ районым ит хъызмэтшлӀагъэу «Архонт» зыфилорэми. Мыекъо-пэ районми чыгхатэхэм илъэс къэс нахь зыщаушъомбгъу. Красногвардейскэ районым ифермерхэм ащышхэри а лӀфым пыхьагъэх. Федэ дэгъу къэ-зытынэу зыщыгъыгъэхэр лӀфым зыфэзыгъэзагъэхэм федеральнэ ыкӀи республикэ бюджетхэм къарыкӀэу гектар телъытэу сомэ мини 145-рэ къаратыгъ, — ыӀуагъ министрэм.

— Мы тызкӀэлъырытым ты-зэреджагъэр «Дышъэ чыгхат», — еӀо ЛэупкӀэ Адам. — Арышъ, бэкӀэ тыщэгугъы.

ЛӀХЪУСЭЖЪ
Хьаджэрэтбий.

НасыпкӀэ сыда заджэхэрэр?

«Сибын сигъусэу сичӀыгужъ сыщӀэпсэу — ащ нахь лъапӀэ сэркӀэ гъотыгъуай, — гушӀоу нэгум кӀэлъым хахьозэ къы-регъажьэ КӀэрэф Неуал икӀэбар къы-лӀотэнэу. — Сэ Сирием сыкысхьыгъ, сызчапӀугъэри а къэралыгъор ары, ау сызэрэадыгэр сщыгъупшэу зы такы-

къи кыыхэкӀыгъэп. Адыгабзэр нахь дэгъоу зэрэсшӀэщтым, ибагъэ нахь лӀупкӀэу къызэрэсӀекӀэхьащтым фэгӀулэ-щтыгъэх сянажьэрэ сятэжьэрэ.

Ахэр ары ичӀыгу шыпкӀэ зыдэ-щытыр Неуал къыфэзылӀотагъэхэр ыкӀи шу езыгъэлъэгъуэгъэхэр. ИцӀыкӀугъом ихэку идэхагъэрэ ибаигъэрэ ахэм къыфалуатэ зыхьукӀэ, ежъ-ежырэу ар ыльэгъунэу фаештыгъэ. Джашыгъум ыгу риубытэгъагъ ичӀыгу кӀонышъ, идэхагъэ ынитӀукӀэ зэригъэлъэгъунэу.

Неуал КӀэрэфмэ ащыщ. Ллакъоу зы-хэхьагъэр Дирывхэр ары. Шъхьэгъу-сэ фэхьугъэр Дирыв Фыкрэт. Унэгъо дахэу зэдашлагъэм сабыипӀӀ кыхъу-хьагъ. ИцӀыкӀугъом шульэгъоу илъэкпӀэ культурэ фишыгъэр исабиймэ зэри-амалымкӀэ Неуал ахильхьажыгъ. Ип-шъэшъэ нахьыжъэу Абир Сирием цызэхэщэгъэ Адыгэ хасэхэм ащыщ иансамблэ кыщышъоштыгъ. Фестивалэу Мыекъуапэ шырекӀокӀырэмэ бэрэ ахэ-лажъэу хъугъэ. ИкӀэшъуакӀлэрэ ымэкъэ жьынчрэ псынӀкӀэ дэдэу ыналэ тыридагъ

зэлъашлэрэ композиторэу Нехай Ас-лъанэ ыкӀи ансамблэу «Ислъамыем» цылэжъэнэу ригъэблэгъагъ.

Абир Мыекъуапэ зыщылажьэрэр мэээ зауӀэ нахь мыхъугъэу Адыгэ Респу-бликэм и Адыгэ Хасэ щыщхэу Сири-ем кӀуагъэхэм Неуал иунагъо чэфэу къапэгъокӀыгъ. Пчыхьэзэхыхьэм гуш-лэгъу къафэхьугъэмэ ащыщ яунэкъо-щэу, Черкесскэ кыкӀыгъэу Дирыв Сла-вик. Дирывмэ яунагъо хьакӀэхэм ягуа-пэу апэгъокӀлэу яхабз, Славик лъэш дэдэу ыгъэгъушӀуагъэх. А пчыхьэм зэры-гушӀагъэхэр бэ дэд, тыдэкӀи цылакӀэу цыӀэр къалотагъ, узчыпсэункӀэ нахьы-шӀум егупшысагъэх. ЗэдэгущыӀэгъум ыуж Дирыв Фыкрэт иунагъо теубы-тэгъэ пытэ ешы Мыекъуапэ агъэзэ-жыныу. лӀагъэу ашыгъэм ыуж охъ-таби тырамыгъашӀэу Фыкрэт, Неуал ыкӀи якӀалэу Тамбий зэгъусэхэу Мые-къуапэ къэкӀоужы.

— СичӀыгу шыпкӀэу сызщыщым къээгъээзжыгъ нахь мышӀэми, сыгӀкӀэ кынынэу сщэчыгъэр макӀэп. Чыгу хьаф

сыкызыщыгъэу, сызыщыпсэуштыгъэр, ау ар къэсыбгынэныр кын кысщы-хъугъ, — ыгу къэкӀыжы Неуал чэфын-чъагъэр зэхапшӀэу ынэгъу къыкӀахьэзэ.

Неуал ихэку кызегъээзэжым, ип-шъашъэхэу Линэрэ Аридждэ Сирием кынэнхэу хъугъэ. Унэгъо шъхьаф ихьагъэхэу, якъэкӀоужын тӀэкӀу нахь лъыкӀотагъ. Хэтэрэ бзылфьыги иса-бий пэчыжъэ зыхьукӀэ зэрэшлӀокъи-ныштым фэдэу Неуал гумэкӀыгъо такы-кӀэу къекӀугъэр макӀэп. Унагъохэр яӀ нахь мышӀэми, нэмыкӀ къэралыгъо исхэу, ежъ ыналэ зэратемытым ыгу лӀэпигъэзыштыгъэ. Дирывмэ яунагъо Мыекъуапэ псынӀкӀэу цыгупсэфыгъ, лӀф-шӀэнэу зэрылэжъэщтри охътаби тыра-мыгъашӀэу къагъотыгъ. Неуал исабийхэр зэкӀэ ежъ пэблагъэу къегъэтӀысыжы-фэхэ ыгу рэхьатыгъэп. Мары, мээитӀукӀэ узэкӀлэбэжымэ, Линэрэ Аридждэ яуна-гъохэр ягъусэхэу яхэку къагъээзэжыгъ. Джы Неуал ыгу псэфыжыгъэ — иуна-гъуи игъусэу ихэку щэлажъэ, щӀэпсэу, ащ идэхагъэ ыгӀкӀэ зэхышӀэу рэгъушхо, насыпышӀоуи зельытэжы.

ГЪОНЭЖЫКЪО Сэтэнэй.
«Адыгэ макъэм» иштат хэмат кор-респондент.

Адыгэ Республикэм лӀфшӀэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ иунашъу

Республикэ зэнэкъокъоу «лӀфшӀэным икӀэухъумэнкӀэ организацие анахь дэгъур» зыфилорэр 2013 — 2015-рэ илъэсхэм зэрэзэхэщытым ехылагъ

Адыгэ Республикэм ипрограммэу «лӀфшӀэнымкӀэ амалэу цыӀэхэр нахьышӀу шыгъэнхэр ыкӀи лӀфшӀэныр къэухъу-мэгъэныр» зыфилоу 2013 — 2015-рэ илъэсхэм ателъы-тагъэр гъэцӀэкӀэгъэным тегъэпсыхьагъэу **унашъо сшы:**

1. Республикэ зэнэкъокъоу «лӀфшӀэным икӀэухъу-мэнкӀэ организацие анахь дэгъур» зыфилорэр (ыужкӀэ республикэ зэнэкъокъур тӀозэ дгъэкӀошт) зэрэзэхэщэрэ шыкӀэм ехыӀлӀэгъэ Положениер ухэсыгъэнэу.

2. лӀфшӀэн зэфыщытыкӀэхэмкӀэ, лӀфшӀэным икӀэухъу-мэнкӀэ ыкӀи социальнэ зэдэлэжъэныгъэмкӀэ отде-лым ипашъу Ф. А. Бэрэзджыр 2013 — 2015-рэ илъэсхэм республикэ зэнэкъокъум изэхэщэн фэгъээзэгъэнэу.

3. лӀфшӀэнымкӀэ ыкӀи цыфхэр социальнэу ухъу-мэгъэнхэмкӀэ чыплэ органхэм япашэхэм чыплэ зыгъэлорышӀэжынымыкӀэ органхэр ягъусэхэу къа-лэхэм, районхэм яорганизациехэм азыфагу рес-публикэ зэнэкъокъум иапэрэ чэзыу цызэхэщэнэу.

4. Къэбар-правовой отделым ипашъу О. В. Дол-голенкэм:

4.1. Мы унашъор Адыгэ Республикэм лӀфшӀэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ исайт ригъэхьанэу, гъэзетхэу «Советскэ Адыгеим», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс кыдэкӀырэ тхыӀэу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуагъэжыгъэхэр» зы-

филорэм къащыхауыным пае аӀэкӀигъэхьанэу.

4.2. Урысые Федерацием ишӀоӀырхэм яшӀэп-хъэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэ-хьаным пае мы унашъор Урысые Федерацием юстициемкӀэ и Министерствэ Адыгэ РеспубликэмкӀэ и ГъэлорышӀаплӀэ лӀэкӀигъэхьанэу.

5. Мы унашъор зэрагъэцакӀэрэм министрэм игуа-дзэу Т. Н. Галактионовам гъунэ лъифынэу.

Министрэу Наталья ШИРОКОВА

къ. Мыекъуапэ, жьоныгъуакӀэм и 17, 2013-рэ илъэс
N 100

ПЭНЭШЪУ Сэфэр

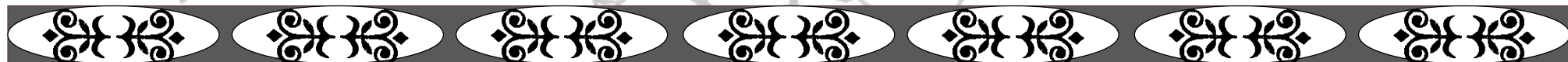
**ХЫМ
ИШЪХЪАЛ
МЭЖЬАДЖЭ**

Пчэншэ Светэ кыкылыныгыэ тхылыплэм эклэри зыпкэ кыыригэуэуожыгы. Светэ иаужырэ гушылэхэр зытетхэгээ тхылыплэр Шэрджэс Хыасанэ партиен ихэку комитет ыхы заретым, Шыулыкыё Мухыдинэ ыльалсэ кээсысыгы. Асклэ егэжыагыэ зэхэум, нэмыкл мы-

Цыфыгъэм, шъыпкъагъэм, зэфагъэм янэфалы

Щызыныгъэр гъэшлэгонэу
гъэпсыгъэ, цыфым инасып
кызычлэжырэм, илоф зпы-
фээз, лъагъу дэкӀуае. Джаш
фэдэу насным зыргъэзыхы-
рэми нэшхъэигъохэр зэкӀэ-
лъыклоу кыкыкӀых. Лыуклы-
кыо Мухьдинэ илофхэр дэгъоу
зпыфэхэзэ дэкӀолягъэми, зы-
гъэгумэжырэ офыгъохэри кы-
фыкыкӀыгъэх. Зычыгугы-
щтыгъэ орденыр кызыэрэра-
мытыгъэр ышъхъэ ригъэкӀын
ымылэкӀызэ, ар цызгъэгуп-
шэн кыныгъо кыфыкыкӀыгъэ,
ышнахыкӀэ ныбжыкӀэсэу
дунаим ехыжыгъ. Ар кӀын
кыфэхъугъ Мухьдинэ, ау сьд
фэдэрэ кӀын кыфыкыкӀы-
гъэми, ышъхъэ илоф зычымы-
гупшэрэ цыфэу ар зэрэчы-
тыр Светэ зэрэдэзекӀорэ

ЖАКІЭМЫКЪО
Зарим.
АРИГИ-м илофыш.

ИСКУССТВЭР — ТИБАЙНЫГЪ

Нэплъэгъум узэгурегао

Артистыр концертым, пчыхъээзахъэм, нэмык
лофтхъабзэхэм ахэлэжъэным фэшл зэгупшысэрэр
маклэп. Орэдэу кылоштым дэгъоу зыфигъэхъазыры-
гъэми, пчэгум кызыщианым мыгумэклынэу хъурэп.

Адыгэ Республикэм изаслуженнэ журналистэу Тлэшъу
Светланэ зерищэрэ пчыхъээзахъэмэ тахэлажъэу бэрэ
кыхэкы. Ащ зерилытэрэмклэ, артистыр пчэгум кы-
зыщианым ыцлэ кызырэрпэрэм, ищытхъуцлэхэр
кызырэрплатэхэрэм мэхъэнэ ин яптын фае.

хэхыгъэ кыфигъоти, тамэ ри-
тыгъ. Пчэгум ар кызыхъэклэ
ыпкы ищыгъэу орэдым кыдэшъо.
Шулъэгъум фэгъэхыгъэ нэмык
орэдхэри адыгабзэкли узылэ-
пицэу келох.

Хэкум кызыгъээзжыгъэмэ я

Мафэ фэгъэхыгъэ зэхэхъэу
Мыекъуапэ шыклоштым А. Мы-
гум шъэогъум фэгъэхыгъэ орэ-
дыр кыщионэу зегъэхъазы-
ры.

Сурэтым итхэр: **Мыгу Айде-
мыррэ Тлэшъу Светланэра.**

— Нэплъэгъу закьоклэ Тлэшъу
Светланэ тыгурэло, — кьелуатэ
орэдыо ныбжыкылау Мыгу Ай-
демыр. — Нэгущылоу, псэ зы-
пыт гуцылэхэмклэ кызырэрэп-
гьоклырэр сыда зымыуасэр?!

Зы орэдклэ зэльашлэ ухъун
зэрэплъэкыштыр кызыгъэшъып-
кыжыгъэмэ Мыгу Айдемыр
ащыщ. «Нэ шуцлэхэр» Темыр
Кавказым, Москва, нэмыкхэм
ащигъэжыныгъ. Орэдым кьэлэклэ

ФУТБОЛ. УРЫСЫЕМ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

Ятлонэрэ ешлэгъухэр

Командэхэм ешлэгъу тлуритлы
мы илээсым ялагъ. Зичэзыу зэлу-
клэгъухэр зериухыгъэхэр зэтэ-
гъапшэх.

«Динамо» Москва — «Анжи»
Махачкала — 2:1, «Ростов» Ро-
стов-на-Дону — «Краснодар»
Краснодар — 2:2, «Рубин» Ка-
зань — «Зенит» Санкт-Петербург
— 2:1, «Терек» Грозный — «Ам-
кар» Пермь — 1:1, «Томь»
Томск — «Кубань» Краснодар
— 1:2, «Урал» Екатеринбург —
«Спартак» Москва — 0:2, «Вол-
га» Нижний Новгород — «Ло-
комотив» Москва — 1:2, ЦСКА
Москва — «Крылья Советов»
Самара — 2:1.

«Краснодар» Ростов-на-Дону
щешлээ, пчягъэр 2:1-у бысым-
хэм ахыштыгъ. Зэлуклэгъур

**Спортным пыщагъэхэм ялэзлэхэр кыдэтлътэхэзэ,
Урысыем футболымклэ изэнэкъокъу хэлэжъэрэ коман-
дэхэу апшъэрэ купым хэтхэм яешлэгъухэр зэраухыгъэ-
хэм, чыплэу зыдэщытхэм афэгъэхыгъэ тхыгъэхэр
кыхытэурых.**

аухынклэ зы такыкыым тлэкы
нахыбэу кьэнагъэу «Краснодар»
ифутболистэу До Кармо «Рос-
товым» икьэлапчъэ лэгуаор дидзи,
2:2-у ешлэгъур аухыгъ.

«Динамо» Москва «Анжи»
зэрэтеклиагъэри бгъэшлэгъонэу
щыт. Ешлэгъу уахътэр 1:1-у
аухыгъ. Судьям кыафыхыгъэхъогъэ
уахътэр зыаухыным «Динамо»
инасып кычычэкыгъ. Судьям
ыгъэнэфэгъэ пенальтир В. Во-
рониным дэгъоу ыгъэцакли, «Ан-
жи» икьэлапчъэ лэгуаор дидзагъ.

«Рубин» «Зенит» дешлээз,
С.-Петербург ифутболистхэр те-
клоньгъэм нахъ лэшэу фэбанэ-
штыгъэх. Ешлэгъу уахътэр зау-
хым, судьям такыкыи 5 коман-
дэмэ кыафыхыгъэхъагъ. Аужырэ
нэгъэулэплэгъухэм спортыр зикла-
сэмэ альэгъугъэр тшлэрэп зэ-
дгъэпшэщыт. «Рубин» ифутбо-
листэу Рондон Хименес «Зе-
нит» иухъумаглохэм ябэнызэ,
шхъэклэ лэгуаом еуи хъагъэм
ридзагъ. Кьэлэпчъэлутэу Юрий
Лодыгиным хъурэр ылэгъушты-

гъэми, кьэлэпчъэ кьогъупэм кьо-
фэгъэ лэгуаор кызэкьидзэжынын
ылэкьынэу цытыгъэп.

ЧЫПЛЭУ ЗЫДЭЩЫТХЭР

1. «Спартак» — 6
2. «Рубин» — 4
3. «Кубань» — 4
4. «Амкар» — 4
5. «Локомотив» — 4
6. «Динамо» — 4
7. «Ростов» — 4
8. ЦСКА — 4
9. «Зенит» — 1
10. «Урал» — 1
11. «Волга» — 1
12. «Краснодар» — 1
13. «Анжи» — 1
14. «Терек» — 1
15. «Крылья Советов» — 0
16. «Томь» — 0.

Зичэзыу ешлэгъухэр гъэшлэгъон
хъуштых. Санкт-Петербург ифут-
болистхэр Краснодар икомандэ
луклэщтых.

ФУТБОЛ. ЯТЛОНЭРЭ КУПЫР

Хайбулаевым шлокынхэ альэкыгъэп

«Дагдизель» Каспийск — «Зэкъошныгъ» Мыекъуапэ — 1:0.

Бэдзэогъум и 22-м Каспийскэ щызэдешлагъэх.

Зезыщагъэхэр: Д. Стрельцов, Я. Клепцов, С. Майборо-
дин — зэклэри Ростов-на-Дону.

«Зэкъошныгъ»: Плехтий, Мыкьо, Абаев, Цакулов, Ибра-
гимов (Эйдельмант, 75), Батырбий, Датхъужь, Волков,
Кьонэ (Ешыгуау, 60), Осмаев, Ушаков (Такъый, 60).

Кьэлапчъэм лэгуаор дэзыдзагъэр: Альберт Гаджибеков —
45, пенальтиклэ.

Урысыем и Кубок икьыдэхын
фэгъэхыгъэ ешлэгъум «Дагди-
зельмыр» «Зэкъошныгъэмрэ»
бэдзэогъум и 7-м щызэлуклэгъа-
гъэх. Урысыем изэнэкъокъу хэ-
лажъэхэзэ, командэхэр блыпэм
зэдешлагъэх. «Зэкъошныгъэм»
итренер шхъалэу Шыумэфэ
Рэмэзан тызэрэщигъэгъозагъэу,
Адыгеим икомандэ ешлэгъур шуа-
хыгъэми, узэрэщытхъун щымы-
лэу ылытэрэп.

Я 45-рэ такыкыым тикьэлапчъэ
дэжъ футболистхэр щызэбэнхэзэ,
бысымхэм яспортсмен ешлэпэм
щытефагъ. Узыщызэнэкъокъун

плэкыштыр пенальтир судьям
ыгъэнафи, А. Гаджибековым ти-
кьэлапчъэ лэгуаор кыдидзагъ.
Ятлонэрэ ешлэгъуныкыом «Зэ-
къошныгъэм» пчягъэр зэрехъо-
кыин зэримыльэкыгъэр стади-
оным дэсыгъэхэми агъэшлэгъуагъ.

Александр Волковым хъа-
гъэм лэгуаор ридзэнэу гього-
гъуитло чыплэшлы ифагъ. Кьэ-
лапчъэм пэблагъэу щытхэу Заур
Осмаевыр, Такъый Юрий лэ-
гуаор кьалэкыхыгъ, ау кьэлэп-
чъэлутым шлокынхэр кьадэхъу-
гъэп. Кьонэ Амир ухъумаглоу
ыгъэплэгъухыи, кьэлапчъэм дэ-

уагъ, ау ащи инасып кыыхыгъэп.

«Зэкъошныгъэм» итренер
шхъалэу Р. Шыумафэм, тифут-
болистхэм кызырэталауагъэу,
«Дагдизель» икьэлэпчъэлутэу
Ахьмэд Хайбулаевыр дэгъу дэдэу
ешлагъ. Дахэу лэгуаом зыэрэ-
плэдыщытхъэр пшысэ кьэбар-
хэм афагъадэщыт. «Зэкъош-
ныгъэм» теклоныгъэр кыдымы-
хыгъэми, ешлэклэшлы кыгъэлэ-
гъуагъэм тегъэгъуагъ. А. Волко-
вым, А. Ушаковым, З. Осмае-
вым, нэмык футболистхэу кы-
рагъэблэгъагъэхэм зыкызы-
лаухынэу, тистадион зэтэгъэл-
сыхъагъэ диштэрэ ешлэклэ кьа-
гъэлэгъонэу афэтэлэ.

Нэмыкхэр зэрешлагъэхэр

«Газпром» — «Витязь» —
0:0, «Астрахань» — «Энергия»
— 0:1, СКВО — «Мэщыкыу»
— 3:0, «Митос» — «Алания-
Д» — 1:0, «Биолог» — «Тор-
педо» — 1:1, «Терек-2» — «Оли-
мпия» — 1:2, «Краснодар-2» —
«Таганрог» — 0:0, «Черномо-
рец» — «Волгарь» — 1:1.

«Черноморец» теклоныгъэр
кызырэдимыхыгъэр гурылогъауе
щыт. Такыкыитф кьэнагъэу
«Волгарь» щешлэрэ Д. Кирилен-
кэм Новороссийскэ икомандэ
икьэлапчъэ лэгуаор дидзагъ,
пчягъэр 1:1 хъугъэ.

Зэтэгъапшэх

1. СКВО — 9
2. «Дагдизель» — 9
3. «Витязь» — 7
4. «Газпром» — 7
5. «Черноморец» — 7
6. «Митос» — 6
7. «Таганрог» — 4
8. «Волгарь» — 4
9. «Олимпия» — 4
10. «Торпедо» — 4
11. «Энергия» — 3
12. «Астрахань» — 3
13. «Биолог» — 3
14. «Зэкъошныгъ» — 1
15. «Краснодар-2» — 1
16. «Алания-Д» — 0
17. «Мэщыкыу» — 0
18. «Терек-2» — 0.

Бэдзэогъум и 30-м «Зэкъош-
ныгъэр» кьалэу Грознэм ико-
мандэ ныбжыкылау «Терек-2-м»
Мыекъуапэ щылулэщты.

**Нэклубгор
зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТИЛЬ Нурбий.**

Зэхъыщагъэр
ыкли кыдэзы-
гъэклырэр:
Адыгэ Республи-
кэм лъэпкы
лофхэмклэ, лэкыб
кьэралхэм ащы-
псэурэ тилъэп-
кыгъэхъэм адыр-
лэ зэлхыныгъэхэмклэ
ыкли кьэбар
жъугъэм иамал-
хэмклэ и Комитет
Адресыр: ур. Кре-
стьянскэр, 236

Редактор
шхъалэр
**ДЭРБЭ
ТИМУР**

Редактор
шхъалэм
иапэрэ гуадзэр
**МЭШЛЭКЪО
Сайд**

Пшъэдэкыжъ
зыхырэ
секретары

**ЖАКЪЕМЫКЪО
Аминэт**

Редакциер
зыдэщылэр:
385000,
кь. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхъалэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшъэдэкыжъ зы-
хырэ секретары:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-
гъэр:
Урысые Федерацием
хэутын лэфхэмклэ,
телерадиокъэтын-
хэмклэ ыкли зэлъы-
лэсыклэ амалхэмклэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
Чыплэ гъэоры-
шлэп, зэраушыхъа-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутирэр

ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кь. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчягъэр
4035
Индексхэр
**52161
52162**
Зак. 2695

Хэутыным
узшыкытхэнэу щыт
уахътэр
Сыхъатыр 18.00
Зыщыхытхэгъэхэ
уахътэр
Сыхъатыр 18.00